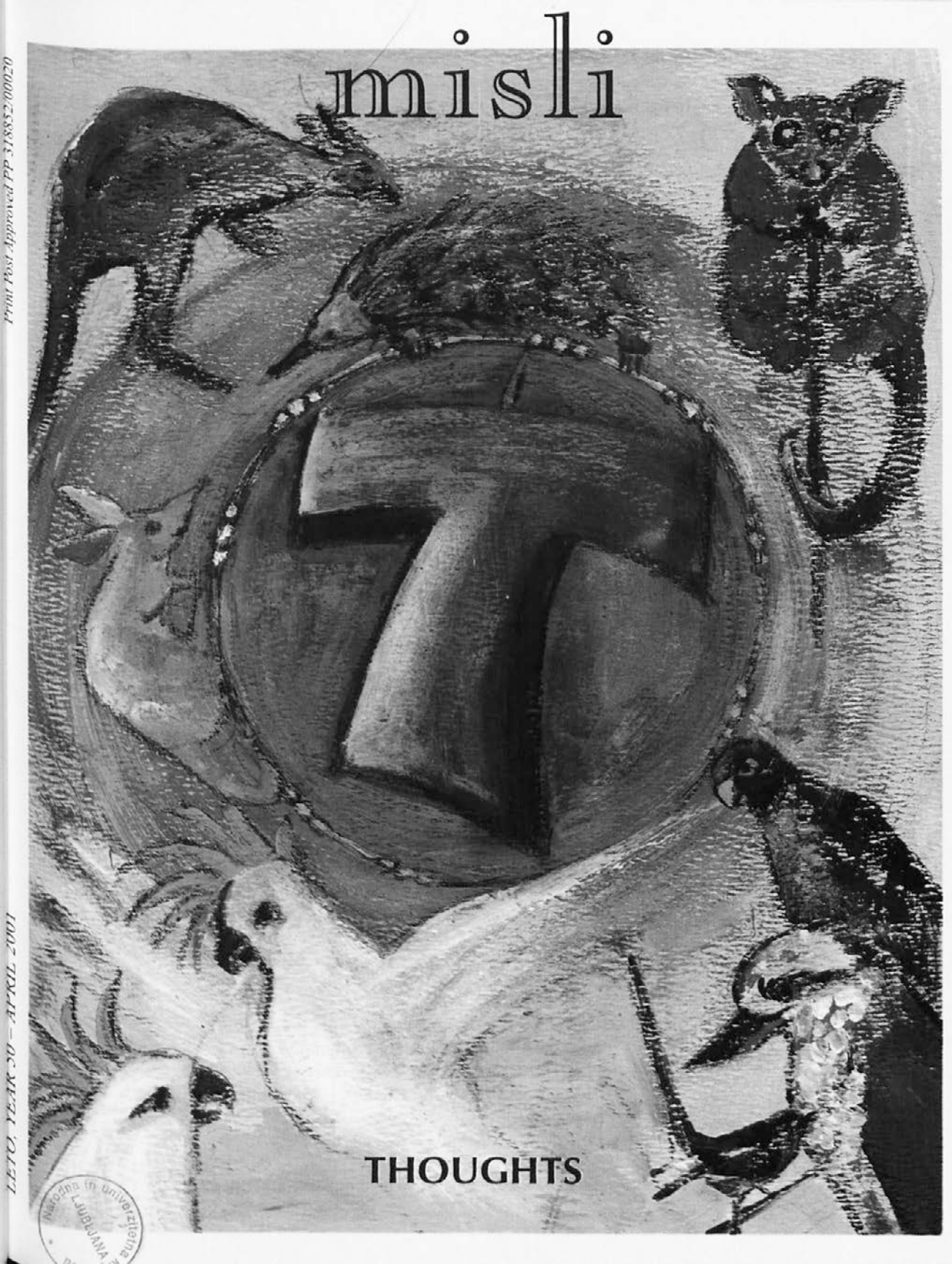

misli

THOUGHTS

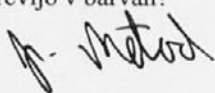
misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) in računalniški prelom Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 – E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 2001 je 20 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 50 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141. ISSN 1443-8364

V VELIKEM TEDNU, na cvetno nedeljo pred petintridesetimi leti, so v Avstralijo prišle slovenske redovne sestre. V Melbourne bo kmalu deset let kar so tudi odšle. Zaradi pomanjkanja poklicev in novih možnosti in zahtev doma so se sestre morale 'potegniti skupaj'. Česar ni, tega še vojska ne more vzeti, pa tudi ne dati. Začetnih dni v Melbourne se spominja s. Pavla, za uvodnik pa smo posili s. Maksimilijano, obe Kaučič.

V prejšnji reviji ni bilo prostora za dva zanimiva intervjuja frančiškanskih jubilarov iz Sydneyja, zato vam pogovor s p. Filipom posredujemo danes.

Za spremembo imamo spet enkrat razvedrilno stran, nekatere druge rubrike pa manjkajo. Vsega navadno ni mogoče uvrstiti za objavo, zato mora enkrat potrpeti ena drugič pa druga rubrika. V razširjanje revije ne bi radi šli. Revija naj čim dlje izhaja in to v obsegu na katerega ste navajeni. Včasih me izzivalno nagovarjajo posodobljene revije, ki prihajajo iz Slovenije. Če bi šli pri Mislih v takšno posodobitev, bi morala biti cena približno dvojna. Sprašujem se: ali bi bili naši rojaki pripravljeni plačevati enkrat večjo naročnino, da bi dobivali v roke moderno revijo v barvah?

NOVE KASETE

CENA \$12

Glasba iz Baragove knjižnice

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Zvezde na nebu žare
ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Vse življenje same želje
ANSAMBEL LOJZETA SLAKA - Na vseh straneh sveta
POHORJE EXPRESS - Made in Slovenia
IZTOK MLAKAR - Štorije in baldorije
ZLATKO DOBRIČ - Sedem dolgih let
WOLF - Angel varuh
VESELA JESEN - 25 let zlate štajerske popevke
BIG BEN - Največji uspehi
ALPSKI KVINTET - Ave Marijo zvoni
ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - V deželi glasbe in petja
ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Otoček sredi jezera
VELIKONOČNE PESMI
BRATJE IZ OPLOTNICE - Pesem nikoli ne umre
SIMONA WEISS - Mati
NACE JUNKAR - Slovenski Mornar
RIBNIŠKI OKTET - Sem Ribn'čan Urban
BRANE DRVARIČ - Ostani z mano
RAZLIČNI IZVAJALCI - Zate Slovenija (Aleksander Mežek, Oto Pestner, Helena Blagne, Pop Design, Čuki, Edvin Fliser, Obvezna smer)
NONET CERTUS MARIBOR - Slava tebi, Slomšek škof
ANSAMBEL HENČEK - Moje uspešnice
ZORAN CILENŠEK - Špela
DESETI BRAT - Pelin roža
LJUBLJANSKI OKTET - Slovenija moja dežela
WERNER - Simpatija (duet s Simono Weiss)
ŠTAJERSKIH 7 - Povej, da Slovenec si
DRUŽINSKI TRIO POGLADIČ - Ko v slogi družina igra

Slika na naslovnici je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK.

misli

GROB je PRAZEN

Leto 50, št. 4
April 2001

S. MAKSIMILIJANA KAUČIČ

Grob je prazen - s. Maksimilijana Kaučič	- stran 65
Velika noč v tujini - Ivan Lapuh	- stran 67
Naš oče Filip Rupnik - intervju Marta Magajna, Mariza Ličan	- stran 68
Iz poslanice Janeza Pavla II. ob svetovnem dnevu bolnikov	- stran 71
Sv. Rafael Sydney - p. Valerijan	- stran 72
Z vseh vetrov - p. Pepi Lebreht	- stran 74
Sv. družina Adelaide - p. Janez	- stran 76
Pisma o slovenščini XXIX. - Mirko Mahnič	- stran 77
Znamke	- stran 78
Naše nabirke	- stran 78
Frančiškov svetni red 11. - p. Filip Rupnik	- stran 79
Sveti Frančišek Asiški - Marija Kmetova	- stran 80
Tonček iz Potoka - pater Bazilij	- stran 82
V osmih dneh okoli Slovenije - Bojan Erhartič	- stran 84
Križem avstralske Slovenije	- stran 85
Sv. Ciril in Metod Melbourne - p. Metod	- stran 90
Izpod Triglava	- stran 93
Razvedrilo	- stran 94

V velikonočnem jutru so žene doživele, da je grob prazen. To resnico jim je potrdil tudi angel z besedami: »Ni ga tukaj. Vstal je in živi!«

Dragi bratje in sestre, ustavimo se ob praznem grobu in razmišljajmo o skrivnosti naše vere, o velikonočnem tridnevju.

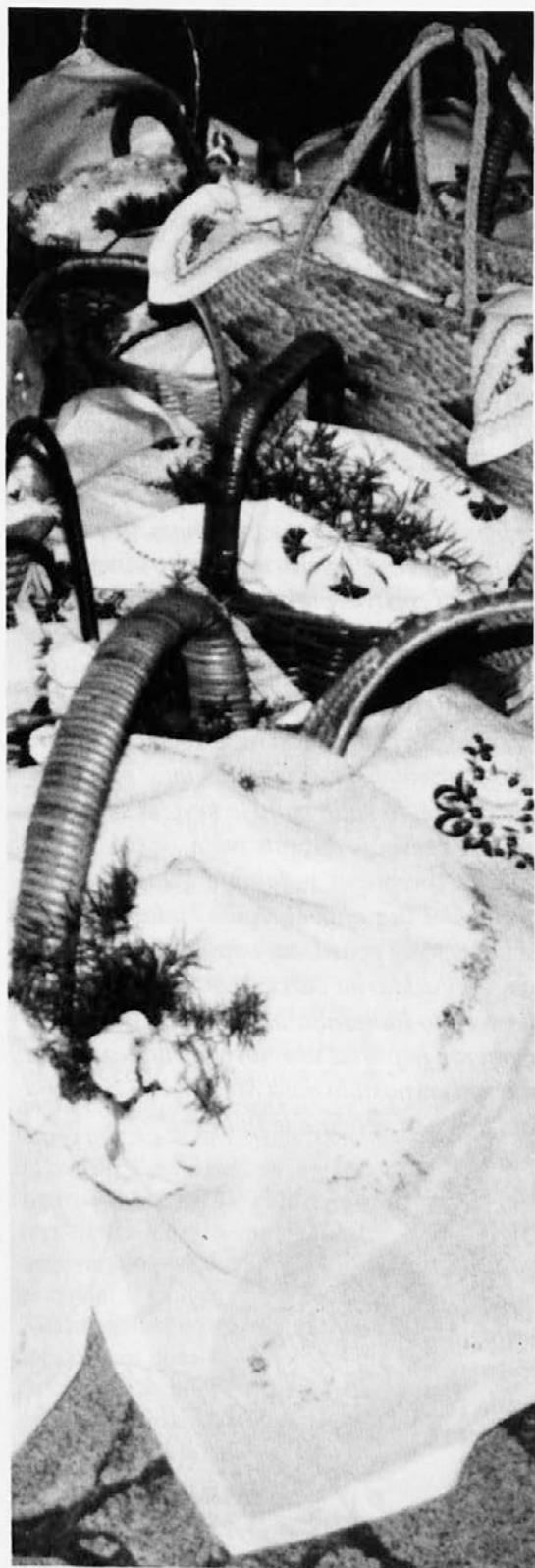
Jezusovo življenje je bilo od rojstva, prek javnega delovanja do smrti in vstajenja zaznamovano z ljubeznijo do nebeškega Očeta in do vsakega izmed nas. Na veliki četrtek pa nam je izkazal svojo ljubezen do konca. Na najbolj preprost način je hotel ostati med nami, v podobi kruha in vina. To je hrana za naše večno življenje, ki nas čaka na koncu našega zemeljskega popotovanja. »To moje živo je telo, ki se za vas daruje, to kelih moje je krvi, ki se za vas žrtvuje. Preveč, Gospod, vse preveč je dobrote tvoje...« (M. Tomc)

Na veliki petek je Jezus spremenil v dejanje ljubezni svoje trpljenje. Vdano je sprejel križ in z njim človeško hudobijo, ki ga je križala. Opuščal je in še Očeta prosil, naj odpusti, ker ne vedo, kaj delajo. Pod križem je bila Marija zazrta v svojega trpečega Sina, ki ga je objemala s svojo ljubeznijo in sočutjem. In prav ta trenutek najhujšega trpljenja je postal ura novega rojstva za vse človeštvo. Marija je pod križem postala naša Mati. V tem življenju ne bomo mogli do kraja doumeti veličino te ljubezni.

Velika sobota je dan Jezusovega počitka v grobu. Dan, ko so apostoli v strahu čakali, kaj bo in dan, ko je Marija po vseh teh dogodkih ohranila vero in zaupanje v svojega Sina, da bo vstal in živel.

Velika noč je dan zmage neba. »V moči Očetovega veličastva je vstal od mrtvih, da bi mi stopili na

pot novosti življenja» (Rim 6, 4). Zmaga, ki jo praznujemo in se je veselimo, je za vse dni. Odrešenje od greha, osvoboditev od greha, zmaga nad grešnimi navadami: to je naša dediščina. To je novo življenje, ponujeno nam vsem. Praznujmo to radost, vendar ne samo na veliko noč, ampak vsak dan v zavesti, da smo odrešeni božji otroci. Naj nas doleti kar koli, obljube vstajenja se lahko vedno veselimo. Četudi so težave v službi ali doma, doživljamo tesnobo in negotovost – da, lahko smo veseli. In to veselje moremo ohraniti tako, da v sebi ohranimo resnico: božja moč je neskončna; Jezus je premagal greh in smrt; mi smo njegovi ljubljene otroci. In če nam upade zaupanje? »Mislite na to, kar je zgoraj, ne na to, kar je na zemlji« (Kol 3, 2). Zato berimo Sveto pismo, molimo, večkrat se podnevi spomnimo resnic vere.

Življenje je povsod tam, kjer ga nekdo podari, kjer je nekdo umrl sam sebi. Zato je bilo treba velikega petka, da ja zasijala Velika noč.

Dragi rojaki, skupaj se veselimo svetlobe Vstalega in polni hvaležnosti prepevajmo Njemu, ki je isti včeraj, danes in vedno. Naj vas tudi v letošnjih velikonočnih praznikih bogato obdari s svojim mirom, da bo s poglobljeno vero, poživiljenim upanjem in veselo ljubeznijo to nov korak do osebne sreče in lepih medsebojnih odnosov tako v lastnih družinah kakor v veliki družini avstralskih Slovencev.

S temi voščili vam v imenu sester pošiljam iskrene velikonočne pozdrave in se vas vseh pri Mariji Pomagaj na Brezjah rada spominjam.

Luč velikonočnega jutra je bila luč božja, ki je ožarila vse z božjo resničnostjo. To je veselje in sreča velikonočnega dne – neminljiva sreča. Velika noč je dan vere, upanja in ljubezni. Velika noč je božje potrdilo vere, ki jo je mrak velikega petka hotel zadušiti, a je na velikonočno jutro vzplamtela s tako močjo, da so kakor mrtvi popadali vojaki, ki bi naj to luč varovali v temi groba. O Jezus, pomnoži našo vero.

FRANC KSAVER MEŠKO

Naj luč velikonočnega jutra osvetljuje vse vaše življenje vam želi uredništvo Misli.

VELIKA NOČ V TUJINI

Janez se je vračal domov od velikonočne maše. Njegov obraz je bil zamišljen, saj je v cerkvi nenadoma ugotovil, da celo tak praznik v tujini ni isti kot ga je doživljal v svoji dragi domači vasi. Narava v tej deželi tudi ni povezana s praznikom, kar ga je nekoliko motilo.

Vstopil je v svojo skromno hišico in obšla ga je čudna samota. Zagledal se je v poln krožnik na mizi, na katerega je naložil nekaj pirhov, klobaso, hren in kruh.

Misli so se mu prepletale s spomini na dom, na mladost in na toplo družinsko ognjišče. V srcu je začutil, da ga je objelo rahlo domotožje.

Leta so hitela. Na domače praznike Janez ni pozabil, saj je skrbno gojil v srcu vse, kar je prejel od svojih staršev. Tujina mu ni izbrisala spominov, ne ljubezni do domovine Slovenije. Domotožje pa je skrival le zase.

Sonce je spet poslalo topel žarek na Janezov domek; ni bil več sam, ob sebi je imel družinico. Z ženo Marto sta se vedno pogovarjala po domače. Spominov na mladost je bilo vedno dovolj, da sta jih obujala in delila. Tudi malo Simono sta vzgajala v slovenskem duhu.

Velika noč je bila spet pred vrati. Janez je že dolgo skrival v sebi željo in ob priložnosti jo je Marti razkril.

"Veš kaj, Marta, že dolgo razmišljam, da bi šli letos za veliko noč v slovensko cerkev v Melbourne."

"Tudi jaz sem že pomislila na to, pa te nisem vprašala, ker je precej daleč," je Marta veselo povedala svoje.

Na težko pričakovano veliko soboto so se odpeljali proti Melbourne. Že ob prihodu k cerkvi so začutili slovensko vzdušje. Simona je v spremstvu mame odnesla svojo košarico k oltarju, kjer je na blagoslov jedil že čakalo veliko različnih košaric.

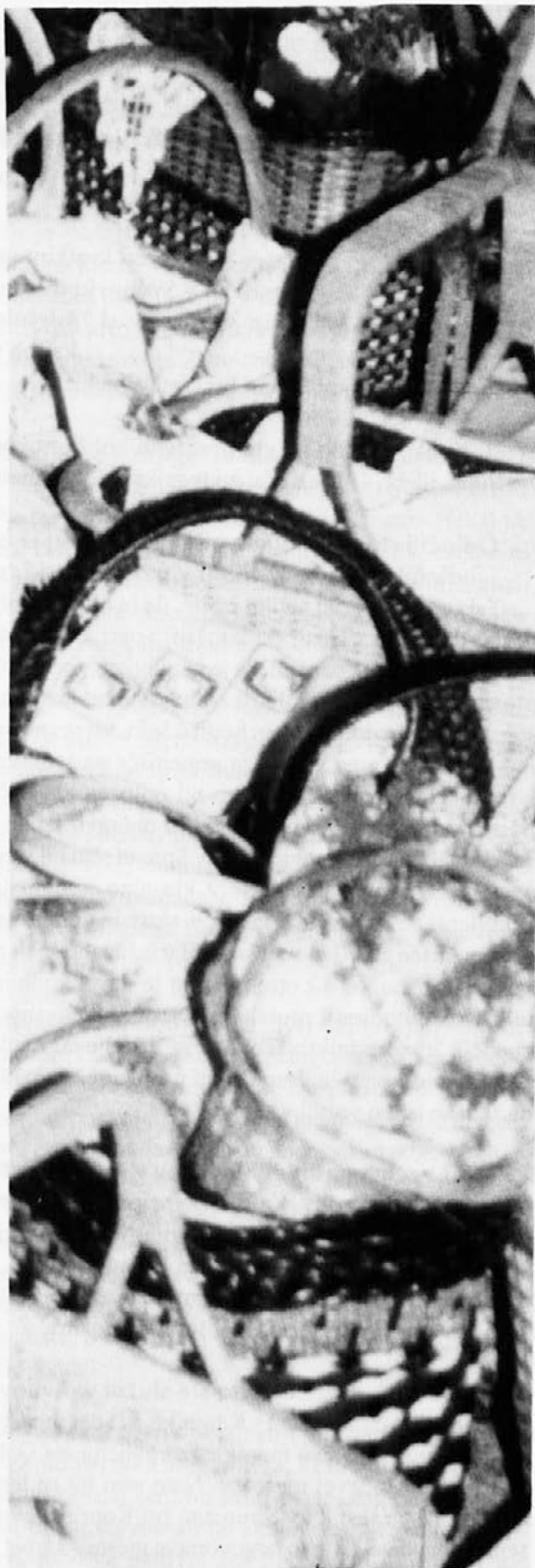
Med mašo Janez in Marta kar nista mogla verjeti, da se vse to dogaja tako daleč od rodnega doma. Slovenska beseda in pesem, ki je tako lepo zvenela, jima je zarosila oči. Vse je bilo, kot bi bilo v domači vasi.

"Ali ni to košček našega slovenskega doma, v katerem sta naju vzgajala oče in mati?" sta mislila oba in se zadovoljna, polna notranje sreče, zazrla drug drugemu v oči ob podajanju rok.

Doma je Marta postavila košarico na mizo. Simona je prisledla k mizi in radovedno vprašala: "Mami, kaj si je Bogec tudi iz moje košarice vzel kaj za jesti?" Janez in Marta sta se spogledala ob tem otrokovem vprašanju, potem pa oba hkrati odgovorila:

"Ja, tudi iz tvoje košarice si je Bogec vzel."

IVAN LAPUH

Naš oče p. Filip Rupnik

S patrom je ob njegovem 70. rojstnem dnevu kramljala MARTA MAGAJNA, posnela in pri pogovoru sodelovala MARIZA LIČAN

Pater Filip, pred kratkim smo praznovali v Sydneyju dva lepa jubileja. Pater Valerijan je praznoval 75-letnico, kaj pa vi?

»Samo pet let manj, sedmi križ sem si naložil.«

Koliko od teh let ste preživel kot duhovnik?
»Junija jih bo 42. Še nekaj mi manjka do zlate maše.«

Odločili ste se za duhovniški poklic. Kaj je bilo odločilno, da ste vstopili v frančiškanski red?

»Takrat nisem imel veliko izbire, da bi drugače lahko postal duhovnik. Takoj po končani vojni leta 1946 je naš gospod župnik oznanil, da je v Ljubljani v semenišču prostor, če hoče kdo študirati za duhovnika. Jaz sem bil star 15 let in že dolgo nisem hodil v šolo, saj veste, kako je bilo šolanje med vojno, za semenišče pa sem moral končati gimnazijo. Trdno sem bil odločen, da hočem postati duhovnik in sem študiral in napravil izpite, da sem bil lahko sprejet v gimnazijo. Sprejet sem bil v malo semenišče in vpisal sem se v klasično gimnazijo v Ljubljani. Že po prvem končanem razredu gimnazije pa so semenišče zaprli in spet sem bil v težavah. Imeli smo veliko družino, od 12 otrok je bilo še devet živih in ni bilo lahko študirati, morali smo iskati stanovanje pri znancih in sorodnikih. Tako sem nadaljeval študij v Kranju in s takimi in drugačnimi problemi končal šole, da sem se lahko vpisal v semenišče.«

Kot večina naših duhovnikov v Avstraliji ste iz reda frančiškanov. Kaj vas je pripeljalo v ta red?

»V času ko sem našel stanovanje pri sorodnikih v Kranju, je moj brat odšel za brata k frančiškanom, ker ga ni veselilo študirati. Večkrat sem ga obiskal, se seznanil z redom in se nalezal 'frančiškanizma'.«

Kje vse ste služili v domovini?

»Najprej bi moral delati v Kamniku, vendar sem zbolel za tuberkulozo in sem moral na zdravljenje na Golnik, kjer sem ostal devet mesecev. Nato sem bil tri leta na Sveti gori, pa šest let v Strunjanu pri Kopru. Devet let sem potem delal na zelo odgovornem mestu – skrbel sem

za vzgojo fantov za redovno življenje na Kostanjevici pri Novi Gorici. V tem času sem se začel zanimati za delo s Frančiškovo družino in potovati po vsej domovini, po župnijah, kjer je bila doma Frančiškova duhovnost in jo je bilo treba osvežiti in utrditi. Po tem so mi zaupali še delo predstojnika na Sveti gori, nato pa sem šel na italijansko stran, na Sv. Višarje, saj mi je italijanščina vedno dobro tekla. Po devetih letih Sv. Višarij sem se vrnil v Strunjan, od koder sem šel potem v Avstralijo.«

Ali je potem Avstralija – razen Italije seveda – vaše prvo delo izven domovine?

»Tik preden sem prišel v Avstralijo, sem bil dva meseca na ameriških Brezjah, v Lemontu. Lahko pa rečem, da mi je moje delo s Frančiškovo družino in vsa potovanja s ciljem utrjevanja njegovega dela zelo pomagalo, da se čutim povsod doma. Prekrižaril sem celo Slovenijo, tako da zdaj skoraj ni človeka, ob katerem bi se čutil tujca. Ko nekoga srečam in mi pove, od kje je doma, se zelo redko zgodi, da ne bi našla skupnih znancev ali spominov na njegove kraje, ki sem jih kdaj obiskal.«

Kaj vas je pri letih, ko se drugi pripravljajo na pokoj in vrtnarjenje, pripeljalo v Avstralijo?

»Sobrat, ki dela v Lemontu v Ameriki, me je vabil tja, kjer sem bil dva meseca leta 1986. Leta 1998 je prišel čas novih volitev za vodstvo frančiškanskega reda, kjer odločijo, kje bo kdo deloval. V Strunjan, kjer sem bil prej, so poslali drugega duhovnika češ da je Strunjan premajhen zame. Nikoli nisem prosil, naj me kam pošljejo ali me kje pustijo, edino, naj me zaradi mojega zdravja ne dajo v mesto, med zidove. Vprašal sem, kaj je z Ameriko, pa so rekli, da je tam že vse v redu, če že hočem ven, naj grem v Avstralijo. Na to nisem nikoli niti pomislil. Malo me je skrbelo, ker ne znam angleško in tudi nisem več tako mlad, pa so mi rekli: 'Se boš že znašel, kot maček, ki vedno pade na noge.' Pa sem tukaj.«

Kako bi opisali razliko med delom duhovnika doma in v slovenski skupnosti v Avstraliji?

»Delo duhovnika doma in v tujini imata v osnovi skupno mašniško delo, maševanje, podeljevanje

zakramentov in kateheza. Župnije doma so bolj kompaktne, obsegajo posamezne kraje, medtem ko tukaj naše delo zajema ljudi, ki živijo zelo raztreseno, tako da je najbolj oddaljena točka naše službe tukaj 3280 kilometrov stran – to je Perth. Tudi v bližini so Slovenci precej raztreseni, zato jih je treba iskati in se srečevati z njimi, pa naj bo to v verskem središču ali na domovih. Ni slučajno, da se naša središča imenujejo 'verska in kulturna', saj imamo poleg običajnega verskega tudi kulturno vzgojno delo, pogosto pa nudimo tudi družabna srečanja, pa naj bo to po maši, molitvah, romanjih ali na izletih. Taka srečanja združujejo ljudi in jim lajšajo domotožje. Veliko je tudi socialnega dela, saj se ljudje obračajo na verski center za pomoč pri urejanju različnih papirjev, včasih tudi pri urejanju njihovih osebnih ali družinskih problemov. Ne smemo tudi pozabiti na obiskovanje bolnikov, starih in osamljenih, ki ne morejo več aktivno vzdrževati stikov s slovensko skupnostjo.«

Kaj vam je delalo največ težav v Avstraliji?

»Posebnih težav nisem imel, razen mogoče, da ne znam dovolj angleško. Tudi glede prevoza sem se moral zanašati na druge, posebno do bolj oddaljenih družin ali bolnikov ali na naše oddaljene podružnice. Z ljudmi in z deželo samo pa nisem nikoli imel problemov.«

Ali pri vašem delu kaj pridete v stik z mladimi, z drugo in tretjo generacijo avstralskih Slovencev?

»Z mladimi se največ srečam, ko obiskujem domove, nekatere pa tudi, ko pridejo v cerkev in sodelujejo pri aktivnostih, vendar ne toliko, kot bi si želel. To je eden od primerov, ko občutim pomanjkanje znanja angleščine, vendar nekateri znajo tudi malo slovensko ali vsaj precej razumejo, pa se že nekako sporazumemo.«

Kaj bi pripomoglo k boljšemu sodelovanju z mladimi?

»Mogoče, če bi starši vcepili otrokom večjo ljubezen do vere in materinega jezika. Vendar tudi drugod po svetu vidimo, da se druga generacija priseljencev ne zanima veliko za svoje korenine, tretja pa se začne veliko bolj navdušeno zanimati za svoj izvor in kulturo prednikov in to nam daje upanje, da ne bomo še tako kmalu pokopali zadnjega Slovenca. Veliko mladih tukaj je vezanih na svoja krajevna verska središča in tudi pri njih aktivno sodelujejo, posebno taki, ki že imajo svoje otroke in jih pošiljajo v katoliške šole. Tam se od mladih staršev pričakuje, da igrajo aktivno vlogo pri župniji, ki te šole upravlja. Katoliške šole imajo zaslužen sloves, da so

najboljše šole v Avstraliji, do tega pa počasi prihaja tudi v domovini, kjer je velik naval na šole, ki jih vodijo škofije in salezijanci in vanje pošiljajo otroke tudi starši, ki osebno niso globoko verni.«

Kam vse pa vas vodi vaše delo v Avstraliji?

»To je pa zelo široko. Poleg Sydneyja in okolice dvakrat na mesec v Wollongong, 95 kilometrov daleč, potem vsako peto nedeljo v mesecu, ki jo ima, v New Castle (150 km), vsako tretjo nedeljo v Canberro (280 km), štirikrat letno na Zlato obalo, Queensland (prek 700 km), kjer imamo srečanja s Slovenci na dveh mestih.«

Naši ljudje v drugih krajih vas imajo zelo radi. Z mladimi iz Melbournea ste bili na taborjenju?

»Ne ravno z mladimi, bili smo z družinami. Nekaj jih je bilo naših let, nekaj pa mladih staršev z majhnimi otroki; drobiža je bilo polno in zelo prijetno je bilo, imeli smo prijetne počitnice, pa tudi zelo prijetne in pametne pogovore s starši in otroki.«

Delate tudi v drugih skupnostih...

»Da. V bližini Merrylandsa so italijanski verniki, ki so dolgo imeli svojega duhovnika, zdaj ga pa nimajo več. Tukajšnji Italijani so nekega dne prišli naokrog in rekli, da so slišali, da je tu 'en Filipinec, ki govori italijansko'. 'Ne,' sem rekel, 'ne Filipinec, pač pa Filip in res govorim italijansko'. Pa smo se dogovorili, da vsako drugo nedeljo mašujem za Italijane v sosednji avstralski cerkvi sv. Marije Margarete.«

Ali imate kaj domotožja? Kaj najbolj pogrešate?

»Za domotožje pa skoraj nimam časa, saj sem večno med ljudmi in zelo zaposlen. Da pa sem povezan z domovino, poskrbijo moji nečaki in pranečaki, ki mi zelo redno pišejo, tako da komaj utegnem vsem odgovarjati.«

Ali ste bili že kaj na obisku v domovini?

»Nisem še bil, vendar bom šel po veliki noči za par mesecev. V tem času se bodo pa spet preuredila delovna mesta in ne vem, kam me bodo poslali. Prišel bom nazaj po dopustu, če še naprej delat ali pa samo 'pakirat', se bo pa še videlo.«

Se vam zdi delo v Avstraliji pomembno ali je to za duhovnika slepa ulica, ki ne vodi nikamor?

»Že od nekdaj sem bil proti evtanaziji, pa naj bo to star in bolan človek ali pa skupnost, ki se stara in ne dobiva novega priliva. Da bi zapustili človeka ali

skupnost ali jezik, bi bila po mojem neke vrste evtanazija. Starejši ljudje, posebno bolni in osamljeni, rabijo duhovnika, ki z njimi govori v materinem jeziku. Starejši tudi izgubljajo priučen jezik in še nujneje rabijo pogovor po domače. Slovenski duhovniki tukaj so nujno potrebni, dokler je še kaj Slovencev. Kar pa se slepe ulice tiče – po navadi ne pošiljajo več duhovnikov na delovno mesto, kjer bi ostali do smrti in bodo tudi sem poslali različne duhovnike za določen čas, potem pa spet kam drugam, ko si tudi tukaj pridobijo izkušnje.»

Kaj je perspektiva našega verskega središča?

»Na to je drugo vprašanje: Kako bi se bolj povezali med seboj? Naš stari slovenski greh je, da hitro pride do nesloge in preprirov, namesto da bi se med seboj povezovali, skupaj delali, živeli v sožitju in dali otrokom zgled in željo, da bi bili tudi oni člani te skupnosti. S tem bi podaljšali življenje ne le slovenski cerkvi v Avstraliji ampak tudi vsem drugim slovenskim organizacijam.«

Ste med Slovenci v Avstraliji opazili, da smo še vedno razdeljeni, ali smo postali bolj en narod?

»Ni dvoma, da bi bilo dobro, če bi bili bolj povezani med seboj. Samo pri pogrebih, ki jih je vedno več, se zberejo vsi skupaj in takrat se vidi, da so to ljudje iz istih krajev. Mogoče bi jih moral človek takrat malo opomniti, da naj ne bi bili združeni samo, kadar nas zadene žalost, ampak tudi sicer, da bi čutili, da smo en narod brez ozira na prepričanja in da bi bili prijatelji kjer koli in kadar koli, kakor pravi psalmist: 'Glejte, kako dobro in lepo je, če bratje prebivajo skupaj.'«

Včasih imamo v tujini občutek, da se v domovini nihče posebno ne zanima za izseljence, niti ljudje, niti oblast. Kaj menite vi?

»Rad bi tukaj ločil med obiskovalci in politiki ter med pastoralnimi obiski. Velikokrat pridejo ljudje na obisk, zasebno ali uradno, in nam dajejo veliko zagotovil in obljub, od katerih potem malokdaj še kaj slišimo, recimo obljubljenе knjige ali drugi material, ki ga nismo nikoli videli. Po pastoralni strani, se pravi iz cerkvenih krogov, pa kar precej skrbijo za nas, so v rednih stikih z nami, pošljejo, če za kaj zaprosimo, poskrbijo tudi, da redno prihajajo ljudje za delo, kolikor je to mogoče, posebno naši bratje frančiškani. Posebno mladih duhovnikov verjetno ne bodo pošiljali, ker si morajo prej nabrati izkušnje, drugače pa le pomagajo kolikor morejo. Posebno gledajo tudi na to, da nobena skupnost ne bo ostala brez domačega dušnega pastirja. Pri tem imamo

še posebno podporo naših škofov in nadškofov, od Rodeta in Urana pa tudi štajerskega škofa Krambergerja, za katerega tudi upamo, da bo letos prišel na obisk. Upamo tudi, da nam bodo lahko dodelili še enega duhovnika, tako, da bosta vsaj dve večji skupnosti imeli po dva in bo lažje delati.«

Še ena boleča točka – ali mislite, da je kakšna možnost, da bi kdaj dobili nazaj naše sestre?

»Vloga naših sester v vsaki skupnosti je zelo pomembna; tukaj, so sestre opravile ogromno delo. S tem ne mislim samo okrasitve cerkve ali reda okrog hiše; manjkajo pri povezovanju z mladimi, pri pastoralnem delu, obiskovanju, šoli, tisku... Čuti se pomanjkanje tudi v sami hiši, ni tistega družinskega vzdušja, saj naša hiša ne sme biti samo stanovanje za 'gaspuda' ampak družinska hiša za občestvo. Na žalost pa enostavno ni več dovolj poklicev, saj niti ni dovolj sester v samostanih za vse potrebe in pogosto morajo sestre same za rutinska dela, kot je kuhanje in čiščenje in včasih celo nego ostarelih sester zaposlovati laično osebje.«

Kakšno vlogo po vašem mnenju igrata v naši skupnosti tisk in radio?

»Zelo pomembno. Ne, ne samo pomembno, nujno vlogo. Koliko ljudi sprašuje, ali so izšle Misli ali kdaj bodo prišle, kaj je novega drugje, iz njih izvedo za krste, poroke, naše programe in potovanja in obiske v drugih skupnostih okrog Avstralije in doma. Za radio pa sem že na proslavi 25-letnice SBS radia rekel, kako zelo je potreben slovenski radio za naše ljudi, ki so tako raztreseni po širni Avstraliji. Posebno, ko se ljudje postarajo, nimajo več toliko neposrednega stika.«

Kaj mislite, pater, kaj naši ljudje najbolj potrebujejo, kaj pričakujejo od vas?

»Tisto najbolj osnovno je človeški, prijateljski odnos, zanimanje in razumevanje, to je najbolj potrebno. Če obiščeš človeka, ne moreš z njim začeti govoriti najprej o veri – razen če on sam ne začne – začni o njegovem življenju, o njegovih problemih in nadlogah in od tu boš najlažje našel pot do pogovora o njegovi notranjosti in duševnih potrebah. Najprej prijateljski pogovor, potem pa ponavadi sami preidejo na verska vprašanja.«

Kaj bi bil vaš nasvet vsakemu, ki pride delat v Avstralijo?

»Korajža in ljubezen do ljudi. Če imaš rad ljudi, ti ne bo težko iti kamor koli in delati med njimi.«

Iz poslanice papeža Janeza Pavla II. ob svetovnem dnevu bolnikov, 11. februarja 2001, stolnica v Sydneyju

Izbira avstralske celine z njenim kulturnim in etničnim bogastvom poudarja tesno povezanost Cerkve kot skupnosti. Ta presega razdalje in omogoča srečanje med različnimi izvirnimi kulturami, ki jih bogati edinstveno in osvobajajoče oznanilo odrešenja.

Sydneyjska stolnica je posvečena Mariji, Materi Cerkve, kar poudarja značilno marijansko naravnost svetovnega dneva bolnikov, ki ga že deveto leto obhajamo na praznik Lurške Matere Božje. Marija, ljubeča Mati, bo spet dala občutiti svoje varstvo ne samo bolnikom avstralske celine, ampak bolnikom vsega sveta, pa tudi vsem, ki jim služijo s svojo strokovnostjo in pogosto z vsem svojim življenjem.

Dan bolnikov bo kakor v preteklosti tudi priložnost za molitev in podporo številnim ustanovam, ki se posvečajo skrbi za trpeče. Opogumljal bo številne duhovnike, redovnike in verne laike, ki v imenu Cerkve poskušajo odgovoriti na pričakovanja bolnikov. Pri tem dajejo prednost najslabotnejšim. Bojujejo se proti kulturi smrti in pospešujejo kulturo življenja po vsem svetu. ... Tudi sam trpečim izražam ljubečo solidarnost in jih vabim, da v veri premišlujejo skrivnost križanega in vstalega Kristusa. Tako jim bo uspelo odkriti v lastnem trpljenju ljubeči Božji načrt. Samo če gledajo Jezusa, ki je 'mož bolečin in znanec bolezni' (Iz 53, 3), bodo mogli najti vedrost in zaupanje. ...

Vsak dan v duhu poromam v bolnišnice in zdravilišča, kjer živijo ljudje vseh starosti in vseh socialnih slojev. Predvsem bi se rad ustavil ob bolnikih, njihovih svojcih in zdravstvenih delavcih. Ti kraji so nekakšna svetišča, kjer so ljudje deležni Kristusove velikonočne skrivnosti. Tudi najbolj raztreseni se tam sprašujejo o lastnem bivanju in njegovem pomenu, o pomenu zla, trpljenja in smrti. ... Le kako ne bi nujno pozval medicinskih strokovnjakov in njihovih pomočnikov, da se od Kristusa, zdravnika duš in teles, nauče biti resnični 'usmiljeni Samarijani'? Kako ne bi želel tistim, ki se neposredno posvečajo negi bolnikov, naj bodo vedno pozorni na potrebe trpečega človeka in naj združujejo v svojem poklicu usposobljenost in človečnost? Bolnišnice, domovi za bolne in ostarele ter vse hiše, ki sprejemajo trpeče, so prednostna okolja nove evangelizacije, ki se mora truditi, da prav v njih zazveni upanje, prinašajoče evangelijsko sporočilo. Samo Jezus, Božji Samarijan, je za vsako človeško bitje, ki išče mir in odrešenje, pomirljiv odgovor na najgloblja pričakovanja. Zato ga Cerkev neutrudno oznanja, da bi njegova luč oživila svet bolezni in iskanja zdravja.

Torej je pomembno, da ob začetku tretjega krščanskega tisočletja damo nov zagon evangelizaciji zdravstva, ki naj kot posebno primeren kraj postane dragocena delavnica kulture ljubezni.

V teh letih se je povečalo zanimanje za raziskave na zdravstvenem področju in za posodabljanje zdravstvenih struktur. Na to težnjo lahko gledamo le z odobravanjem. Obenem je treba poudariti, kako nujno je, da ga vedno vodi skrb za dejansko pomoč bolniku, ki ga naj učinkovito podpira v boju z boleznijo. Zato se vedno več govori o 'holistični' pomoči, to je o pomoči, ki je pozorna na biološke, psihološke, socialne in duhovne potrebe bolnika ter tistih, ki so ob njem. Kar zadeva zdravila, terapije in kirurške posege, je posebno nujno, da klinične poizkuse izvajajo v popolnem spoštovanju človekove osebe ter z jasnim zavedanjem tveganj in zato tudi meja, ki jih to preizkušanje prinaša s seboj. ... Cerkev ceni napore vseh, ki se velikodušno in strokovno posvečajo raziskovanju in pomoči in s tem prispevajo tudi k dvigu kakovosti službe, ki jo nudijo bolnikom.

Pravična razdelitev dobrin, ki jo hoče Stvarnik, je nujen ukaz tudi za področje zdravja. Končno se mora nehati dolgotrajna krivica, ki predvsem v revnih deželah odvzema velikemu delu prebivalcev nujno potrebno zdravstveno oskrbo. To je huda sramota in ob soočenju z njo odgovorni državniki ne morejo biti neobčutljivi za svojo obveznost zavzemati se resno za možnost, da bodo tisti, ki jim manjkajo potrebna gnotna sredstva, imeli dostop vsaj do osnovne zdravstvene pomoči. ...

Zaupam vas Mariji, Materi Cerkve, kateri je posvečena, kot sem omenil na začetku, stolnica v Sydneyju, idealnem središču devetega svetovnega dneva bolnikov. Naj Devica tolažbe daje občutiti svoje materinsko varstvo vsem svojim preizkušenim otrokom. Naj vam pomaga pričevati svetu o Božjem usmiljenju in naj napravi iz vas žive ikone svojega Sina.

S temi željami podeljujem vam in vsem, ki so vam pri srcu, svoj apostolski blagoslov.

sv. rafael

SYDNEY

P. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02)9637 7147 in (02)9682 5478
Fax: (02)9682 7692

POKOJNI

V sredo, 14. marca 2001, je na svojem domu v Unanderri (Wollongong) umrl CIRIL ŠKOFIC. Rojen je bil 22. 2. 1932 v Vrbi na Gorenjskem kot sin Cirila in Marije, roj. Juler. Kmalu po rojstvu Cirila in Ivana, se je družina preselila na Brezje. Ciril je prišel v Avstralijo 26. 1. 1958. Nekaj časa je živel v Crigilli, Port Kembli in bil zaposlen v tamkajšnji železarni. Poročil se je z Marijo Leban, ki je po rodu iz Črneč na Primorskem. Poleg nje zapušča tu sina Igorja in Alana, brata Marjana in tri vnuke, doma pa še brate Ivana, Feliksa, Florjana in Slavka ter sestro Berto, por. Toman. Pokojni Ciril je redno obiskoval sv. mašo, ne samo ob nedeljah, ampak tudi med tednom v krajevni cerkvi Brezmadežnega spočetja v Unanderri, pa tudi od vsega začetka slovensko mašo v stolnici, v Villa Maria in v Figtreeju, kjer je več let vestno skrbel tudi za zakristijo. Rad je obiskoval bolnike in marsikomu, ki ni imel svojcev, preskrbel tudi dostojen pokop. Bil je velik častilec Matere božje in je vse do svoje bolezni prihajal na romanja v Penrose Park, kjer je s ponosom nosil bandero na čelu naše procesije. Pred dvema letoma je imel operacijo, po kateri je kar dobro okrevljal. Pred šestimi meseci se je bolezen znova oglasila in se je moral spet podvreči operaciji in kemoterapiji. Vendar je bolezen napredovala in zahtevala svojo žrtev. Ciril je potrpežljivo prenašal bolečine, bil pokrepčan z zakramenti Cerkve in je vdano čakal, kdaj pride Gospod. Pogrebna maša je bila opravljena v cerkvi Brezmadežnega spočetja v Unanderri, kamor je redno zahajal 42 let. Pokopan je bil na pokopališču Lake Side, Kanahooka. Naj Bog bogato poplača pokojnemu za vse dobro, ki ga je vse življenje opravljal, tudi za dober zgled, ki ga je nudil s svojim krščanskim življenjem vsem, ki smo ga poznali in ga spoštovali.

Na tretjo postno nedeljo, 18. marca 2001, je v bolnici Westmead umrl JANEZ URŠKO. Luč sveta je zagledal 21. 2. 1922 v vasi Celine pri Raki na Dolenjskem. Nemci so družino Urško izgnali v Nemčijo, kjer so morali delati

na kmetiji. Ob koncu druge svetovne vojne so se vrnili domov. Kmalu nato je bil Janez poklican v vojsko v Srbijo. Od tam je pribežal v sosednjo Grčijo. Od tam pa je imigriral v Avstralijo, kamor je prišel leta 1949. Najprej je bil zaposlen v Queenslandu na ovčji farmi. Od tam je prišel v NSW in dobil delo v Coomui. V Sydneyju pa je bil zaposlen med drugim pri družbi Rocla Pipe, vozil je 'ready mix' beton, delal pri vodni upravi Waterboard, bil v Liverpoolu šofer za avstralsko vojsko itd. Skrbno je varčeval in kupil farmo v Kemp's Creeku. Junija 1996 je moral v bolnico v Penrithu, kjer so ga zdravili za sladkorno boleznijo. Nato se je zdravil v bolnicah v Mt Druittu in Blacktownu, kjer so mu amputirali nogo. Zatem je preživel eno leto v starostnem domu v Parramatti. Letos januarja se mu je stanje poslabšalo, da je moral v bolnico v Westmead, kjer so mu skušali pomagati, a brez uspeha. Tam je prejel zakramente svete Cerkve. Pogrebna maša za Janeza je bila opravljena v Merrylandsu v sredo, 21. marca, pokopan pa je bil na novem delu našega pokopališča v Rookwoodu. Pokojnik zapušča tu hčerko Anico, ki je poročena z Edijem Vučkom, in Marijo Konrad. V domovini še brata Franca in sestro Ano, v Franciji pa še živi devetdesetletna Uršula.

V sredo, 21. marca 2001, je v bolnici St George, Kogarah (Sydney) umrl MARJAN TOMAŽIN. Rojen je bil 16. 6. 1944 na Jesenicah. Bil je sin Antona in Kristine, roj. Špehar. Enajstega novembra 1968 se je v Radovljici poročil z Mileno Pavlin, ki je po rodu iz Loke (Šentjernej na Dolenjskem). Leta 1969 se jima je v Kranju rodil sin Mitja, ki je poročen z Ano Marie Winsor in imata sina Nicholasa in hčerko Alanno. Marjan je bil po poklicu učitelj. Dne 29. aprila 1969 je družina prišla v Avstralijo. Pred enim letom in pol je Marjan zbolel za sladkorno boleznijo. Zdravil se je najprej v bolnici v Liverpoolu, zadnja dva tedna pa v bolnici St. George v Kogarah, kjer je tudi sklenil zemeljsko življenje. Pokojni Marjan zapušča poleg omenjene žene Milene in sina

Mitja z družino tudi brata Tonija, ki je poročen z Joane, roj. Marsiglione, ter imata sina Benjamina in Danijela in hčerko Stephanie; sestro Tončko Coby; v domovini pa še polbrata Tonija (Jesenice) in Andreja (Zasip pri Bledu). Pogrebna maša za Marjana je bila opravljena pri sv. Rafaelu v Merrylandsu v torek, 27. marca, pokopan pa je bil na novem delu slovenskega pokopališča v Rookwoodu. Naše iskreno sožalje pokojnikov družini.

Naše iskreno sožalje pokojnikovim družinam. Naj jim bo Bog Sveti Duh tolažnik v njihovi izgubi, Marija, tolažnica žalostnih, katero je Ciril častil, pa naj jim izprosi vdanosti v božjo voljo!

KRSTA

NOAH IVAN SKUBLA, Kings Langley, NSW. Oče Frank, mati Judith Bavčar – Skubla. Botra sta bila Bogdan in Elaine Bavčar. – Sv. Rafael, Merrylands, 25. marca 2001.

CHANTELE TAYLOR SAHIN, St. Andrew, NSW. Oče Steven, mati Helen Elizabeth Zelič. Botra sta bila Frank Zelič in Nicole Bond. – Sv. Rafael, Merrylands, 31. marca 2001.

Obema novokrščenima malčkoma, staršem, botrom in njihovim družinam naše iskrene čestitke, da sta postala kristjana!

POROKA

GABRIELA VAN ECK, Helidon, Qld. Hčerka Marcela in Kristine Asterstater. Rojena v Forbes, NSW..... krščena v Merrylandsu, in GERARD JAMES BRAMBLE, Helidon, Qld. Sin Pavla Ernesta in Carmele Ann Grogan. Rojen v Sydneyju, krščen v Springwoodu. Priči sta bili Teresa Walters in ženinov brat Andrew Bramble. Poročna maša je bila v Heldonu tridentinsko-latinska, poročni obred pa v stolnici sv. Patrika, Toowoomba, Qld, 19. marca 2001.

Novoporočencema naše iskrene čestitke z željo in prošnjo, naj ju božji blagoslov spremlja vse dni njegovega skupnega življenja!

P.FILIP odpotuje 25. aprila v domovino, kjer bo na generalnem kapitlju zastopal frančiškane v Avstraliji. Po kapitlju pa bo imel dopust in bo obiskal naše sobrate po raznih postojankah in svoje številne sorodnike. Pred

vrnitvijo med nas prve dni julija, bo opravil v Nazarjah letne duhovne vaje. Želimo mu srečno pot tja in nazaj ob spremstvu našega dobrega nadangela svetega Rafaela.

Sestanek patrov v Merrylandsu, marec 2001

PIRHOVANJE bo kot vsako leto tudi letos na velikonočni ponedeljek, 16. aprila ob 7.30 zvečer. Igral bo ansambel The Masters. Na sporedu je tudi sekanje pirhov in srečolov z desetimi dobitki. Priporočamo se za rezervacije, katere napravite najpozneje do opoldne na dan prireditve.

VELIKONOČNI SPORED je bil objavljen že v marčni številki.

OBA PATRA želiva vsem rojakom, da bi veliko noč praznovali v duhovnem veselju in zbranosti, da bo vstali Zveličar napolnil Vaša srca s svojo milostjo in mirom!

p. Valerijan

Zapisi patra P Pepija

9. 12. 2000 - Pri nas smo imeli prejšnjo soboto poroko katehista Miha. Cerkvena poroka je v našem okolju zelo zelo redek dogodek. Po štiriletnem skupnem bivanju in dveh rojenih hčerkah sta se le odločila za poroko. Lepo sta se pripravila. Domačini pa so navdušeno peli in v trenutku, ko sta si obljubila zvestobo, glasno ploskali in kričali. Cerkev se je prelila v en sam krik. Po sv. maši sta novoporočenca vse navzoče pogostila z domačo pijačo čukutu, najozjim gostom pa sta ponudila tudi kosilo. Za tako veliki praznik se v Afriki ne gleda

Deljenje domače pijače čukutu

na stroške. Obilni jedi sledi tudi obilna pijača. Skoraj vse oči in pamet se skisajo in kričanje in prepiranje raztreščita običajni mir vasice Nadoba. Miselnost je železna srjca: domačini Tamberma so prepričani, da nisi dobro praznoval, če se nisi napil. Krščanski čut pa mi pravi: če si pil, si slabo praznoval, ker si izgubil najdragocenejše in najbolj dobro pri človeku: zdravo pamet in mirno srce.

13. 12. 2000 - V Nadobi nas je obiskal generalni vizitator. Ob tej priliki je vsakemu od naju tudi postavil vprašanje o pripadnosti novi viceprovinci.

Samostan sester sv. Avguština je zdaj skoraj končan. Manjkajo le še kovinska vrata. Po novem letu bomo imeli

slovesno inoguracijo in blagoslov, ki ju bo verjetno opravil škof sam. To bo za Nadobo pomemben dogodek, pa tudi za sestre, saj bodo prvič odkar obstajajo zapustil rodni Bénin in se podale v tujino, v TOGO. Začeli smo tudi s kopanjem temeljev za novo knjižnico, ki bo tik ob stari. Z zidarjem sva se dobro pogajala, tako da je dal razumno ceno. Delo opravi precej dobro in ga bo sam organiziral, izvajal in nadziral, tako da ne bova imela s tem nobenih skrbi. Čisto drugače bo z dvorano in sobo, ki ju začnemo graditi v internatu. Za to gradnjo sva prosila enega od mladih zidarjev iz Nadobe. Svoje pripravništvo je končal pri salezijancih v Kari. Treba mu je dati delo, da bo lahko živel in da se bo navadil samostojnega dela in odločanja.

6. 1. 2001 - Danes sem bil z nekaj kristjani v Kari, kjer smo skupaj s škofom slovesno zaključili sveto leto. Jutri pa bomo imeli pravo poroko. Poročil se bo naš katehist Krištof. Pravi krščanski zakon: ves čas sta bodoča zakonca živela vsak na svojem domu in bosta prvič skupaj šele po poroki. Živela sta tudi spolno zdržno življenje. Oba sta bila namreč v vzgoji o zdravem in naravnem spolnem življenju, kot sta ga znanstveno utemeljila avstralska zakonca Billings. Upajmo, da bo njun zakon lep, srečen in poln ljubezni in zvestobe.

Puščavsko-savanski veter armatan je še vedno močan. Pogosto močno piha, ustvarja meglo in suši kožo in nosno votlino. Sušna doba je velika preizkušnja tudi za živali. Krave mukajo od lakote in žeje. Cel dan se potikajo po savani in iščejo kaj užitnega in kaj tekočega za svoj trebuh. Vso mastno zalogo deževne dobe bodo v tej suši izgubile.

18. 1. 2001 - Dekleta približno osemnajstih let so opravljala tradicionalno iniciacijo. Po njej niso bila več gola. Med pripravo, ki je za dekleta, ki ne hodijo v srednjo šolo, trajala cel mesec, so se dekleta sprehajala popolnoma gola. Po iniciaciji so si nadele na glavo rogove, okoli boka pa so imele pripet zvonček, ki je opozarjal na mimohod novoiniciirane slavljenke. Vrhunec iniciacije so živele tri dni. Dve noči so morale

iti v procesiji v posebni sveti kraj plemena. Tam so doživeli sveto povezanost s svojimi predniki in tudi s fetišem, 'živim bogom'. V gozdovih in mlakah so opravile posebne obrede in zaupane so jim bile skrivnosti plemena, ki jih ne smejo nikomur izdati. Če bi skrivnost izdale, jih bo doletela kazen. Če pa teh obredov iniciacije ne bi opravile, bi bile nerodovitne in nezaščitene od prednikov. Tako verujejo in so prepričani. Žal mi je, da

Drevo baobab in hiša 'tata' v ozadju

so bila med njimi tudi nekatera dekleta-kristjanke, ki bi vse to morale že zdavnaj prerasti v svobodi, ki nam jo je prinesel Kristus in v razsvetljeni in zdravi pameti in poznanju delovanja človeškega organizma, kar nam je prineslo razsvetljenje. A žal v osebni veri še niso prišle do te svobodne in drzne odločitve. V njihovih dušah je še vedno močnejši strah, da jih bo doletela nesreča če bodo opustile stare obrede.

28. 1. 2001 - So dogodki, na katere se pripravljamo (z dušo in telesom) na kratek časovni obrok, in so tisti, do katerih pride po dolgem času. Tako je bilo v našem misijonu potrebnih celo več kot 9 let, da so se afriške sestre sv. Avgušтина (SSA) končno nastanile med nami. Kar dva misijonarja sta pred najinim prihodom pripravljala njihov prihod, s p. Milanom sva ga uresničila; tisti, ki bodo prišli za nama, pa ga bodo še obogatili. Prihod sester je bil zgodovinski dogodek, zato je pritegnil veliko drugače vernih, vernih krščanskih laikov, redovnic in duhovnikov. Na čelu te množice sta bila dva škofa: sosednji škof iz Dapaonga, Jacques, ki je bil pobudnik za prihod sester in naš škof Ignace, ki je pobudo 'utelesil'. Med navzočimi sta bila po posebnih božjih načrtih tudi dva kristjana iz Italije. Eden od njiju je bil zdravnik, ki

je pred 4-imi meseci izgubil v prometni nesreči svojega edinega sina. Ima sanatorij in upal je, da ga bo sin čez čas nadomestil. Z njegovo smrtjo pa je vse padlo v žalost. Boril se je z Bogom, končno je sprejel Njegovo sveto voljo, saj je razsvetljen 'od zgoraj' spoznal: 'Če mi je Bog vzel edinega sina, mi bo podaril toliko drugih, ki jih zaenkrat še ne poznam. Moram na pot k njim.' Tako se je odločil, da bo prek prijatelja – duhovnika Lazarja iz Toga – pomagal otrokom v Afriki. Ko je zvedel za prihod sester sv. Avgušтина, ki se poleg ostalega dela posvečajo tudi vzgoji sirot, se je po škofovem posredovanju takoj napotil v Nadobo, da se z njimi sreča. Pogovori so rodili odločitev: v Nadobi bomo začeli z gradnjo sirotišnice za vsaj 20 sirot.

P. PEPI LEBREHT, NADOBA, AFRIKA

Nova knjiga

Žiga Herberstein (1486 - 1566), potomec znamenitega rodu iz slovenske Karantanije, vojščak, državnik, diplomat in mirotvorec - v Moskovskih zapisih odkril Rusijo Evrope. Bogato ilustrirana monografija o našem vipavskem rojaku, imperatorskem veleposlaniku, ki je izšla v dvojezični, slovensko-ruski obliki, je obenem kratkočasno branje, promocija Slovenije in Karantanije, znanstveno delo, enciklopedija itd. Svoje tehtne prispevke so posredovali Anna Horoskevič, Andrej Lenarčič in Jožko Šavli. Knjigo je izdalo Slovensko društvo v Moskvi Dr. France Prešeren. Obsega 205 strani, bogati jo zajetna bibliografija, zanimive karte Vzhodne Evrope iz 15. in 16. stoletja ter povzetek v slovenskem, ruskem, angleškem in nemškem jeziku.

Cena, vključno s poštnimi stroški, je \$ 40.00, naročite jo lahko po telefonu: (02) 9674 9599.

Jeza in veselje

Gospod, prosim te za današnji dan:
Ne pošlji mi več jeze, kot je morem prenesti;
več neuspeha, kot ga morem skriti;
več nepotrpežljivosti, kot je zmora
moje potrpljenje.
Daj mi malo veselja, da me ne bo minil smeh,
in toliko uspeha, da se ne bom odvalil zahvale.
Danes nam daj kruh, ki ga potrebujemo;
človeka, besedo, pesem,
da bo dan dobil svoj lesk.

E. Beck

sv. družina ADELAIDE

Fr. Janez Tretjak, OFM
Holy Family Slovenian Mission
51 Young Ave, W. Hindmarsh
S.A. 5007
Tel.: (08) 8346 9674
Fax: (08) 8346 2903

LUTKOVNO GLEDALIŠČE iz Ljubljane je v letošnjem postu obiskala našo skupnost s kratko predstavo Taca Muca pisateljice Svetlane Makarovič, o mucu, ki je bila preveč zaupljiva. Dopoldne je nekaj igralcev prišlo k nedeljski maši, po njej pa so se srečali z našimi rojaki. Popoldne je bila predstava v slovenskem klubu in čeprav otroška, so starejši uživali in se nasmejali. Morda se bo kdo vprašal, zakaj to omenjam, saj ni cerkvena stvar? Pred leti, v času Jugoslavije, se je redkokdaj zgodilo, da je od gostov, ki jih je sponzorirala

država, smel kateri vstopiti v cerkvene prostore in biti navzoč pri maši. Danes je to drugače. Če kdo od gostov hoče, lahko pride v slovensko cerkev, četudi se doma oblasti čudno obnašajo do Cerkev. Seveda prihaja od doma tudi veliko gostov, ki so daleč od Cerkev - razen, če potrebujejo prenočišče, takrat so vsi verni, tudi če cerkve ne poznajo od znotraj. Pa naj bodo ti, ki so povezani s cerkvijo, zgled vsem.

VELIKONOČNO BOGOSLUŽJE

Osmega aprila, na cvetno nedeljo, bo začetek bogoslužja na cerkvenem dvorišču, najprej blagoslov butaric in zelenja, nato slovesen vhod v cerkev. Med

sveto mašo bomo poslušali evangelij - pasijon po evangelistu Luku. Cvetna nedelja nas spominja na slovesen Jezusov vhod v Jeruzalem, ko je navdušena množica klicala Jezusu 'Pozdravljen kralj, ki prihaja v Gospodovem imenu!'

12. april - veliki četrtek, spomin na zadnjo večerjo, sveto Evharistijo in ustanovitev duhovništva. Zvečer ob sedmih bo sveta maša, po maši prenos Najsvetejšega v kapelo Marije Pomagaj (ječo), po maši molitvena ura za duhovniške in redovniške poklice in spravo.

13. april - veliki petek, ta dan se Cerkev spominja smrti Jezusa Kristusa. Popoldne ob treh bogoslužje velikega petka z branjem pasijona, razkrivanje in češčenje križa in sveto obhajilo. Po maši odprt božji grob in molitvena ura velikega petka. Nabirka tega dne gre za Sveto deželo. Ta dan je strogi post.

14. april - velika sobota. Spomin, ko Jezus počiva v grobu. Ob devetih najprej križev pot, nato izpostavitve Najsvetejšega v božjem grobu. Kot vsa leta bo tudi letos češčenje Jezusa v božjem grobu. Popoldne ob treh blagoslov velikonočnih jedil. Nato skupni rožni venec.

Zvečer ob sedmih začetek velikonočne vigilijske. Blagoslov ognja, velikonočne sveče,

branje svetega pisma, obnovitev krstnih obljub. Maši velikonočne vigilijske bo sledil domači običaj vstajenja s procesijo in blagoslov, končali pa bomo z blagoslovom velikonočnih jedil. Ob koncu boste lahko dobili blagoslovljeno vodo - prinese stekleničke, na voljo pa bodo tudi pri nas.

15. april - velika nedelja, praznik Jezusovega vstajenja. Ob 10. uri slovesna peta sveta maša. Letos bo tudi na veliko noč po končani maši blagoslov velikonočnih jedil! Kot ponavadi bo za vse otroke nekaj zanimivih skrivnosti - iskanje pirhov. Starši pripeljite svoje otroke in naj bo to dan njihovega čistega veselja in ohranjanje tradicije!

16. april - velikonočni ponedeljek. Dopoldne ob desetih sveta maša, po maši lomljenje pirhov z zakusko.

SPOVEDOVANJE bo na veliki četrtek, veliki petek in veliko soboto pred obredi in po obredih. Otroci bodo imeli spoved na veliko soboto po končanem blagoslovu ob 3.15 popoldne. Starši poskrbite, da bodo vaši otroci opravili velikonočno spoved!

Pomagaj, posebej vabljeni narodne noše. Za zgled: stari in mladi slovenski rojaki v Melbourne z velikim ponosom oblečejo narodno nošo in pokažejo vsem, kateri narodnosti pripadajo. Letos napravimo tako tudi v Adelaidi in pridimo v narodnih nošah!

MARIJANSKA PROCESIJA

Šestega maja imamo marijansko procesijo popoldne ob 2.30. Vse rojake iz Adelaide in okolice vabim, da se pridružite naši slovenski skupnosti pri banderi Marije

Vsem rojakom želim blagoslovljene velikonočne praznike. Tako kot ob vstajenju svojim preplašenim in zbeganim učencem Vstali Kristus podarja svoj mir, naj ga podari tudi Vam, dragi rojaki, posebno tistim, ki trpite, ste bolni ali priklenjeni na bolniško posteljo!

p. Janez

Pismo o slovenščini našim rojakom u Australiji, XXX.

Mirko Mahnič

Domače besede, tujke, izposojenke

Domače besede so tiste, ki so še praslovanskega izvora (avtohtone, neprevzete), npr. mati, kri, oblak, drevo, zemlja, stol, in tudi tiste, ki so bile sprejete v stiku s krščanstvom in novimi kulturami, npr. cerkev, križ, greh, hleb.

Besedam, ki niso domačega izvora, ampak iz neslovanskih jezikov, in se niso prilagodile našemu jeziku, pravimo *tujke*, besedam, ki smo jih sprejeli iz slovanskih pa tudi drugih jezikov, in so popolnoma prilagojene našemu jeziku, pravimo *izposojenke*.

a) Tujke:

Gumi, čaj, kava, asfalt, lev, kamela, filozofija, helikopter, majolika (po otoku Majorka), pergament (mesto Pergamon), romar (Roma), bajonet (Bayonne), tolar (Joachimstaler), havelok (nosil ga je general Havelock), nikotin (Jean Nicot).

b) Izposojenke:

Danes ni kulturnega jezika, ki bi bil brez njih. Tudi mi jih imamo veliko in z vseh vetrov.

Iz srbohrvaščine: batina, diven, dražesten, slučaj, naknaden, lebdeti, pamtivek, muka, osveta, razkošen, odobriti...

Iz ruščine: čustvo, čin, izvesten, nežen, odličen, osredotočiti, požrtvovalen, prosveta, skromen, opasen, sopro...

Iz poljščine: strog, ustava, vpliv...

Iz češčine: dojem, geslo, listina, naslov, nazor, pojem, stroj, vzor, zemljevid...

Iz germanskih jezikov: barva, bukve, cekar, cviček, hiša, kotel, krompir, nagelj, pogum, presta, puška, skrinja, štrana, žaga, žemlja...

Iz romanskih jezikov: denar, fužina, goljuf, manjkati, bajta, bokal, očala, palača, pogača, roža, šola, vino...

Iz madžarščine: betežen, gazda, kučma, lopov, pajdaš, tolovaj, pajčolan, orjak...

Iz turščine: beležiti, juriš, klobuk, šotor, top...

In še nekatere besede, ki so prave svetovne popotnice:

Hruška (kurdsko), hmelj (finsko), knjiga (asirsko), konoplja in kostanj (armensko), kafra (indijsko), kava (arabsko), papir (egiptovski).

Mladih ljudskih izposojenk (iz nemščine, italijanščine) ne smemo rabiti, ker imamo zanje dobre domače izraze (npr. cajtenge, fajna, faliti, frišen, frušteek, gvišno, gvant, kosten, ledik, malati, merkati, špegle, štof, troštati, žiher, švoh, firtah...)

Prihodnjič k temu še kako dopolnilo, na novo pa o etimologiji: o vedi o zgodovini besed, oz. o prvotnem pomenu besed.

Za predstavitev znamk, ki so izšle januarja 2001 v Ljubljani hvala gospe Mauri Vodopivec. Tokrat so izšle tri znamke znamenitih osebnosti. Znamko **Ivan Tavčar** v biltenu Pošte Slovenije takole pojasnijo: "Ivan Tavčar je z ekranizacijo svojega romana Cvetje v jeseni prišel v malone vsak slovenski dom, kjer se je jeseni navadno pripravljala marmelada." Na znamki **Ivan Cankar** je skodelica kave, ki se nanaša na pretresljivo istoimensko črtico. Motiv na znamki Dragotin Kette ponazarja enega

od Kettejevih verzov - vedro nadomešča vodnjak: 'Noč trudna molči, nezamudno beži čez mestni trg luna sanjava...

Voščilna znamka **Poroka** ponazarja mladoporočena na enem kolesu, znamki **Dobrepoljske mačkare** pa prikazujeta ene najbolj slikovitih pustnih šem na Dolenjskem.

naše nabirke

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA

\$730.- N.N.; \$100.- Majda Devlin; \$50.- Karel Holvet; \$40.- Franc Šveb; \$35.- Ema Mailow; \$30.- Astrid Bernes, Zora Johnson, Ida Čikovič, Marta Ogrizek, Jože Potočnik, Franc Danev; \$25.- Stanislav Grlj, Ivanka Kropich, \$20.- Danilo Kreševič, Branko Kreševič, Ivanka Bole, Rudi Žele, Lojz Kerec, Ivan Barič, Valentin Lenko, Jelka Kariž, Ana Szivatz, Franc Franetič, 15.- Martin Rovtar; \$10.- Bojana Penko, Maria Ritoc, Mario Jenko, J.M.Vuzem, Angela Dodič, Anton Kociper, Maria Vončina, Antonija Šabec, J. Kotarski, Alojz Brne, Ema Simčič, L.L.Husarek, Nada Cargo, Štefanija Žičkar, Marija Stajnko, Jože Mišica, Julij Pretnar, Marica Camaris, Maria Kromar, Anton Poklar, Emil Zajc, N.N., Stanislav Kolar, Alojz Markič, Niko Oman, Marija Frank, Slavka Podbevšek, Ivan Stanič, Roza Kavaš, družina Laznik, družina Muha, Franc Tomažič, Kamica Satler; \$5.- Štefka Vitez, Maria Pahor, Julijana Viola, Danica Gorup, Milka Žele, Jože Marinc, Slava Kastelic,

Lidija Čušin, Anton Markočič, Rosa Franco, John Franco, Anica Buchgraber, Anica Oman, Vida Kozelj, Miro Bole, R. Iskra, Ana Brand, Maria Novak, Jožef Klement, Maria Slokar, Anton Volk, Angela Gustinčič, Marica Podobnik, Marija+Emil Celin, Gizela+Herman Šarkan, Kristina Frankin, Slavko Hrast, Jože Dekleva, Evgen Brajdot, Janez Jenko.

ZA LAČNE - \$50.- Julijana Šajn; \$30.- Alojzija Gosak; \$20.- Anton Kociper; \$10.- Štefanija Žičkar.

ZA NAŠE MISIJONARJE - \$50.- Franc Danev; \$20.- Anton Kociper; \$5.- družina Laznik.

ZA SPOMENIK P. BAZILIJA - \$50.- Antonija Šabec; \$20.- Emilia Lonza, Martin Rovtar.

SKLAD P. BAZILIJA ZA VZGOJO FRANČIŠKANSKIH BOGOSLOVCEV

\$35.- N.N.; \$30.- Franci Bresnik.

ZA ZVONOVE V NOVI ŠTIFTI - \$30.- Marcela Bole
ZA RAZISKAVO RAKA

\$595.- namesto cvetja na grob Francki Potočnik
VSEM DOBROTRNIKOM BOG POVRNI!

Občestvo – skupnost

Poglejte, kakšno ljubezen nam je podaril Oče: Božji otroci se imenujemo in to tudi smo (Jn 3, 1).

Ker imamo istega Očeta, smo vsi bratje in sestre v Kristusu. Po krstu smo po imenu Očeta in Sina in Sv. Duha postali udje Cerkve. Tako smo vsi postali občestvo v veri, v zakramentih in ljubezni, ki jo je zapovedal Jezus, ko je rekel: »Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj« (Jn 13).

Sv. Frančišek je bil večni zaljubljenec, ki je vse ljudi in vsako živo bitje, ki ga je ustvaril Bog, klical sestrabrat. Zaradi vsega tega se tudi občestvo-skupnost članov Frančiškovega svetnega reda imenuje Bratstvo.

Občestvo bratov in sester FSR

Bratstvo FSR ima svoj izvor v navdihu Frančiška Asiškega, kateremu je najvišji odkril evangelijsko bistvo življenja v bratski skupnosti. Svojim bratom je v oporoki naročil, naj živijo po evangeliju in to je njegovo vodilo tudi nam na prelomu tisočletja, ko nas sv. Oče Janez Pavel II. vabi k novi evangelizaciji.

Ne gre za 'novi evangelij', ampak za to, da bi kristjani v sedanjem času živeli tako, da bo »Duh Gospodov počival nad nami in bo pri nas prebival in ostal«. Gre preprosto za to, da bi ponovno zaživeli tako, kot je za prve kristjane zapisano v Apostolskih delih:

»Bili so stanoviti v nauku apostolov, občestvu, v lomljenju kruha in v molitvah... Vsi verniki so se družili med seboj in imeli vse skupno: prodajali so premoženje in imetje ter od tega delili vsem, kolikor je kdo potreboval. Dan za dnem so se enodušno in vztrajno zbirali v templju, lomili kruh po domovih ter uživali hrano z veseljem in preprostim srcem. Hvalili so Boga in vsi ljudje so jih imeli radi.«

Vse to je prav gotovo veljalo za sv. Frančiška in sv. Klaro ter njune brate in sestre. Zaradi tega so jima že v prvih letih sledili mnogi. Zato iz njune karizme živimo tudi danes. Ob vstopu v FSR svečano obljubimo, da si bomo »...po nagibih sv. Duha prizadevali v svojem svetnem stanu... živeli evangelij v skupnosti z drugimi brati in sestrami in vso Cerkvijo. Žal se veliko premalo zavedamo, da smo že od krsta v občestvu iste Cerkve, da smo v eni sami božji družbi v občestvu z vsemi svetimi in vsemi rajnimi. Ne zavedamo se, da Sv. Duh razdeljuje

med vernike vsakega stanu tudi posebne milosti za graditev Cerkve, 'ki se podira', kot je s križa pri sv. Damijanu sv. Frančišku sporočal Križani. »Kajti vsakemu se daje razodetje Duha v korist vseh«.

Živeti v bratski skupnosti pomeni živeti v občestvu ljubezni, 'ki ne išče svojega'. To je skupnost, ki jo je treba nenehno negovati in razvijati s skupno molitvijo, sodelovanjem in z jasno soodgovornostjo. Pomembno je sprejeti vse oblike bratskega služenja. Šele takrat, ko samega sebe brez pridržka podarimo bratom in sestram, lahko resnično sprejemamo Sv. Duha.

Kako bomo to živeli v naših krajevnih bratstvih? P. Bernard Goličnik je na narodnem kapitlju FSR povedal, da brat in sestra Frančiškovega SR ne postaneš z obljubo, ampak s svojim življenjem v krajevnem bratstvu. Kdor živi ločeno od skupnosti, zanesljivo ni krenil po varni poti svojega poklica. Bratski odnosi v skupnosti postanejo za osebo kraj posvečenja. Bratstvo gre vsak dan na pot podprto z nauki apostolov. »Drug drugega ljubite z bratsko ljubeznijo. Tekmujte v medsebojnem spoštovanju« (Rim 12). »Sprejemajte drug drugega, kakor je tudi Kristus sprejel vas.« »Da se tudi medsebojno svarite.« »Počakajte drug drugega.« »Služite drug drugemu v ljubezni.« »Tolažite drug drugega.« »V ljubezni prenašajte drug drugega.« »Bodite drug do drugega dobrosrčni in usmiljeni ter si odpuščajte.« »Molite drug za drugega.« Vsako občestvo, ki ga ne negujemo in neprestano obnavljamo, se začne podirati. Tako je tudi z našimi Frančiškovimi družinami. Že majhen nesporazum, drobna nestrpnost, morda nezavedna zavist... lahko izniči trud vsega bratstva.

Katekizem katoliške Cerkve govori o občestvu duhovnih dobrin in občestvu Cerkve v nebesih in na zemlji. »Ko se v medsebojni ljubezni in v enem slavljenju presvete Trojice povezujemo drug z drugim vsi, ki smo Božji otroci in v Kristusu ena družina, ustrezamo poklicanosti Cerkve.« »Verujemo v občestvo vseh Kristusovih vernikov, to je tistih, ki romajo na zemlji, teh, ki se očiščujejo in tistih, ki uživajo nebeško blaženost; vsi ti se zraščajo v eno samo Cerkev. In verujemo, da nam je v tem občestvu na voljo ljubezen usmiljenega Boga in njegovih svetnikov, ki vedno radi uslišujejo naše prošnje« (959, 962).

SVETI FRANČIŠEK ASISKI

MARIJA KMETOVA

25

Lepo se je zahvalil Frančišek in ko sta odhajala z Leonom, sta prepevala pesmi in hvalila Boga.

»Že zdaj bi šel rad sam na ta hrib,« je dejal potem Frančišek Leonu, »a še imam drugo željo: trpel bi rad za Kristusa. V Maroko pojdem, če je božja volja, kjer biva zdaj turški sultan, ki so ga bili premagali pri Tolosi. Čez Španijo bom krenil. Gospod mi pomagaj! Moliva, Leon, ti ovčica božja, moliva v ta namen!«

11. BRATJE IN SESTRE V GOSPODU

Preden pa se je Frančišek odpravil na pot, je večkrat obiskal sestro Klaro in ji dajal koristna navodila. In zelo je hrepenela Klara po tem, da bi smela z njim jesti. Večkrat ga je prosila, a Frančišek ni hotel dovoliti te tolažbe. Bratje pa so zvedeli, česa si želi Klara, in so dejali Frančišku:

»Oče, zdi se nam, da si prestrog in da to ni po zapovedi božje ljubezni, ko nočeš v taki majhni zadevi uslišati sestre Klare, ki je tako sveta in Bogu všeč – pa ji nočeš niti dovoliti, da bi jedla s teboj! Pa še, če pomisliš, da je zaradi tvoje pridige zapustila bogastvo in razkošnost sveta! Še tedaj, če bi te prosila kake večje prijaznosti, še tedaj bi ji moral ugoditi, saj je ona mladika, ki je zrastle iz tvojega duha.«

Pa je odvrnil Frančišek:

»Torej se vam zdi, da bi jo moral uslišati?«

Bratje so odgovorili:

»Da, oče. Spodobi se, da ji ugodiš in ji privoščiš to tolažbo.«

Potem je dejal Frančišek:

»Ker se vam tako zdi, se zdi tudi meni. A da bo deležna večje tolažbe, hočem, da bo ta južina tukaj pri Sveti Mariji

z angeli. Toliko časa je bila zaprta pri Sv. Damijanu, da jo bo veselilo in jo okrepilo, če bo videla spet Sveto Marijo, kjer sem ji bil odstrigel lase in jo poročil z Jezusom Kristusom. V božjem imenu bomo jedli tu vsi skupaj.«

In ko je prišel tisti dan, je odšla Klara s svojo spremljevalko iz samostana in so jo bratje odvedli k Sveti Mariji z angeli. Pobožno je pozdravila preblaženo Devico Marijo pred oltarjem, kjer so ji bili odstriženi lasje in kjer je bila prejela redovniško haljo. Potem so ji razkazovali samostan, dokler ni prišel čas obeda. Medtem pa je Frančišek poskrbel, da so pogrnili prt na golo zemljo, kakor je bila njegova navada. In ko je bilo čas jesti, sta sedla Frančišek in Klara skupaj, potem sta prisledla neki brat in spremljevalka sestre Klare in potem so prišli še vsi drugi bratje in so ponižno posedli okrog mize. In pri prvi jedi je pričel Frančišek tako prisrčno, tako globoko, tako čudovito govoriti o Bogu, da so se vsi zvrhoma napolnili z božjo milostjo in so bili vsi zamaknjeni v Boga.

In ko so bili tako zamaknjeni in so dvigali oči in roke proti nebu, so videli ljudje iz Assisija in v Bettoni in vseokrog po drugih mestih, da je Sveta Marija z angeli in ves samostan in gozd, ki je bil tedaj pri samostanu, kakor v mogočnih plamenih. In bilo je videti, da je ondi velik požar, da gori cerkev, samostan in tudi gozd. In ljudje iz Assisija so naglo pritekli po hribu navzdol, da bi pogasili ogenj, ker so mislili, da zares gori. A ko so dospeli do samostana in niso našli nikakega požara, so šli noter. In so videli Frančiška in Klaro in vse druge, kako so sedeli zamaknjeni krog borne mize. In so spoznali, da je bil tisti ogenj božji in ne telesni, da je Bog napravil čudež in z njim pokazal in razodel ogenj

božje ljubezni, ki so v njem plamtele duše bratov in sestra. In so odšli potolaženi in lepo jim je bilo v srcu.

12. »KAJ SE JE ZGODILO!«

Komaj se je daniło in so še vsi zaspani stresali perotnice škranjčki, že je bil Frančišek na poti. Šel je, kakor bi ga poganjal dih božje ljubezni. Komaj ga je dohiteval spremeljalec. A v tej naglici ni pozabil na svojo setev: govoril in pomagal je ljudem po vseh krajih, ozdravljaj bolnike, tolažil one, ki so boleli v bridkostih in izlival božjo besedo v lačne in žejne duše. Po hudih ovirah in težkih potih je slednjič došel v Španijo. A glej, kakor bi zagledal prst božji, ki mu velevala na pot domov in ne v tujino: zbolel je, huda mrzlica ga je tresla, leči je moral in se ves oslabeł vrniti domov.

»Še me udari, Gospod,« je molil v srcu, »še mi povej, da sem grešnik, da tem bolj spoznam svojo nizkost in te ljubim še bolj!«

In kakor senca je prišel do Porcijunkule.

»Naš oče prihaja,« so vzklikali nekateri bratje, ko so zagledali Frančiška in mu hiteli naproti. Pristrčno so ga objeli. Čakali so ga novinci, da jih potrdi in sprejme za svoje. Veliko je bilo med njimi pobožnih in učenih mož.

Tedaj pa je Frančišek obstal kakor okamenel in vzkliknil:

»Kaj se je zgodilo, ko me ni bilo tukaj!«

In je pokazal na veliko poslopje poleg cerkvice Marije z angeli. Poklical je brata Petra: »Postavil sem te, da si tu namesto mene, a kaj, kaj si napravil v moji odsotnosti?«

Petra je oblila rdečica, priklonil se je in dejal v zadregi: »Več in več jih je prihajalo. Silili so, naj si postavimo hišo. Ni bilo prostora za vse in ga ni.«

»Res, so hiteli drugi,« odpusti nam, oče, ne gre drugače.«

Frančišek pa je splezal na hišo in pričel razdirati streho.

»Oče, nikar,« so vzklikali vsi po vrsti.

Frančišek jih ni slišal. Prihitali so ljudje, prišla je gosposka in močno nasprotovala, da bi se podirala hiša. Frančišek se dolgo ni zmenil za vzklike in opomine. Slednjič je odnehal, stopil med brate in dejal: »Brat Peter! Tale kraj, Porcijunkula, je za zgled vsemu našemu redu. Zatorej hočem, da potrpežljivo prenašajo vsi oni bratje, ki so tukaj, kakor tudi oni, ki še pridejo k njim, kako ubožno živijo prebivalci Porcijunkule. Če pa tukaj ugodimo vsem željam onih bratov, ki prihajajo k nam, če ne pogrešajo ničesar tukaj, če stanujejo tukaj v prijetnih in novih hišah, potem bodo isto posnemali v svojih

okrajih in bodo tako storili, kakor so videli tukaj. Če jim bo kdo kaj očital, pa bodo dejali, da ne delajo nič drugega, kar se dogaja v Porcijunkuli, ki je vendar začetek vsega reda.«

Bratje so molčali, Peter si je pokril obraz z rokami in hudo mu je bilo.

Frančišek jih je gledal in burno mu je bilo srce. Potem je spet povzel besedo:

»Pomislite, če pojdete kam in ustanovite nove domove. Najprej morajo bratje preiskati tla in pogledati, koliko dela bo treba. Pri tem naj skrbno pazijo na sveto ubožstvo, ki so se prostovoljno združili z njim, in na to, da morajo biti vsem za dober zgled. Potem naj krenejo k škofu dotičnega kraja in naj rečejo: 'Nekdo nam je odstopil iz ljubezni do Boga in radi zveličanja duš nekaj zemljišča, da si postavimo samostan. Ker ste pa Vi pastir črede, ki so Vam jo zaupali, in vidijo vsi manjši bratje, ki so zdaj v Vaši škofiji in ki še pridejo semkaj, v Vas zaščitnika in dobrotnega očeta: zato Vas prosimo dovoljenja, če smemo tu postaviti z božjim in Vašim blagoslovom reven, preprost samostan'.

Ko bodo dobili dovoljenje, naj izkopljejo globok jarek in naj namesto obzidja zasadijo živo mejo v znak ubožstva in ponižnosti. Hišo smejo napraviti le iz ilovice in lesa. Notri naj bodo majhne celice, kjer morejo bratje moliti in delati, da se ne bodo polenili in da bodo živeli, kakor so se zaobljubili. Tudi cerkev bodi majhna. Zakaj, dovoljeno ni, da bi zidali lepe cerkve zato, da bi pridigovali v njih ali zaradi česa drugega. Boljši zgled bodo dali ljudem in jim bolj dokazali, da so zares ponižni, če bodo pridigovali v drugih cerkvah. In če jih bodo prišli kdaj obiskat prelati, kleriki ali drugi redovniki ali posvetni ljudje, tedaj bodo vsi ti imeli več od tega, ko bodo videli ubožno hišo in ozke celice, kakor pa če bi poslušali učene pridige.«

Potem je odšel v cerkvico in dolgo klečal pred Križanim in nihče se ga ni upal motiti. Bratje pa so hodili s sklonjenimi glavami in v srce jim je segla bolelost njihovega očeta.

Se nadaljuje

p. Bazilij

TONČEK IZ POTOKA

Mladinska povest

Končno je zavil v Ivančni gorici zapravljenček na levo. Konj je veselo zarezgetal in začel teči, ne da bi ga voznik priganjal. Tonček je pozdravljal sivi samostan in cerkveni zvonik, ki je tako veličastno in zviška gledal po stiških strehah. »Zdaj bom spet poslušal domače zvonove, čez katere jih ni in jih ni! Še ljubljanski šenklaški ali frančiškanski se lahko skrijejo pred njimi.«

Voz se je za nekaj minut ustavil na polju pred Kastelčevo kovačijo. Striček iz Ljubljane je za trenutek izgubil moreče skrbi in ves srečen obdaroval malega Lojzka, ki ga je sestra Ančka prinesla iz hiše. Še materi se je dobro zdelo, da se je Tonček spomnil otrok in jim kupil kolačke.

»Kadar ti bo doma dolg čas, kar k nam pridi!« mu je še zaklicala Ančka, nato je voz zadrdral proti Potoku. Konj je zavil na desno čez mostiček. Skozi priprta vrata mlina je na Tončkova ušesa prijetno zadonel ropot kamnov in udarjanje stop. Skoraj bi pozabil na bojazen, ki mu je še pred nekaj minutami razjedala dušo. Skočil je z voza in stopil za materjo v hišo.

Ob ognjišču je stala tuja ženska, za katero je takoj vedel, da je bratova žena. Začudeno se je obrnila k prišlecema, kot bi ne vedela za prihod. A Tonček je bil prepričan, da ropotanja zapravljenčka po dvoriščnem pesku ni mogla preslišati.

»No, to je naš Tonček,« je prva spregovorila mati.

Mlada gospodinja je stopila bliže, se prisiljeno nasmehnila in potresla Tončka za ramo: »Glej, glej, kar močan fant se zdiš, čeprav nisi velik. Le počemu bi sedel v mestnih šolah, ko imamo doma zate toliko dela. Pastirja nimamo in to bo zdaj tudi tvoj posel.«

Lepa reč! Komaj je stopil pod domačo streho, že mu nalaga opravke.

Dečko ni vedel kaj reči. Vse se je upiralo v njem nad takim sprejemom. Na srečo je prišel v tem iz mlina Janez. Bil je še kar bratski, dasi je dobil njegov obraz v the dveh letih nekam trd izraz. Da, da, oba sta se spremenila: eden je zrasel iz otroka v mladeniča, drugi je postal gospodar in družinski oče.

Izza hiše je prišla Ivanka z Janezkom v naročju. Tonček je takoj privlekel na dan medeni kolaček. Prijazni otrok je od veselja zakričal, tlesnil z rokami ter zagrabil stričev dar. Toda njegova mati, nova potoška gospodinja, mu ga je vzela iz ročic: »Nič ne bo jedel Janezek, da si ne pokvari želodčka s tem lectom. Saj mu sama kupim v Stični še kaj boljšega.«

Mladega strica je zbolelo v dno duše. Najrajši bi ji iztrgal svoj kolaček, ki ga je s takim veseljem kupil za otroka. Zdrobil bi ga in vrgel na dvorišče, da bi ga pojedle kokoši.

Komaj je prišel domov, že je spoznal bratovo ženo, kot bi ji videl v srce. Bojazen, ki se ga je lotila med potjo, ga ni varala: skelelo ga je grenko spoznanje, da dom v Potoku ni več to, kar mu je bil nekoč. Šele zdaj je prav razumel materine besede: »Kar potrpi, če ti Janezova žena kdaj ne bo dobra! Doma je vse drugače, kar si bil v Ljubljani...«

Fant je debelo požrl slino in molčal. Nato je šel po svojo culo, ki jo je med pogovorom hlapec prinesel z voza in postavil na prag.

Tako je postal Tonček v domači hiši hlapec in pastir in mlinar; včasih pa mu je bratova žena naložila še pestovanje. Dosti je bilo dela, zlasti v času, ko so bili brez hlapca. Peter se je namreč sprl z gospodinjo. Sam jo je mislil pobrati iz Potoka, a ga je Bliskova prehitela in mu zmetala cunje čez prag. Novi je dan pred nastopom službe pri Boltiču vsem stiškim fantom povedal, da bi ne šel pod peto Bliskove Mice, ko bi dobil vsak dan zlatnik. Le bolna mati, katero mora preživljati, ga sili vzeti prvo mesto, ki se mu ponuja.

Tako je izgubljala dobro ime znana Pintarčkova domačij, kjer se je prej z veseljem oglasil vsak, kogar je pot zanesla v dolino. In prav to je bilo najhuje za mater, Ivanko in Tončka. Še Janez je včasih mrmral nad svojo ženo. Bila je takoj v joku in gospodar je vselej popustil.

»Križana gora, saj ne morem več gledati, kako je pri nas,« je nekega dne bruhalo iz Ivanke. »V Ljubljano pojdem služiti. Doma sem manj kot dekla, a kupiti si ne morem niti naglavne rute.«

Janez je ni mogel zadržati. Tudi mati ne. Pa saj je vedela, da bi dekle rajši ostalo doma, ki bi ji le bilo mogoče. Ivanka je bila pridna kot čebelica in potrpežljiva. Toda mladi gospodinji ni bila pogodu in naj se kdo čudi, da je bilo dekletu enkrat dovolj? Še Tončka je mikalo, da bi šel z njo. Vendar zaradi mame ni hotel izreči svoje

želje. Bo še potrpel, dokler se bo dalo.

Malo je bilo dni, da bi bil dečko vesel. Kadar je delal na polju ali v hosti in ni bilo Mice poleg, je res za nekaj časa pozabil na vse. Vedno znova in znova je v njem zaživel stari potoški Tonček. A doma je bilo vselej tako, kot bi se pravkar vrnili s pogreba. Mati je v glavnem molčala. Včasih je poprosila in poskušala zlepa spraviti vse na pravi tir. Včasih pa je bruhnila iz nje dolgo zadrževana materinska skrb za domačo grudo in srečo sinove družine. Takrat jo je Janez zavrnil z besedami: »Sitni ste, mati!« in odšel užaljen v mlin. Mlada je začela kričati, da ima mati v Potoku kot, besede pa nič več. Končno se je za mater potegnil Tonček, a bratova žena je planila po njem.

»Tepla ga ne boš! Dokler bom jaz v Potoku, ne! Najmanj pa zaradi mene,« je skočila mati med snaho in fanta. In zrastle je tudi Mica – kot bi onadva napadla – ter klicala na pomagaj svojega moža.

Tonček je bil vesel, kadar je ni bilo doma. Takrat je bilo v Potoku zopet lepo. Dom, dom! Očetova hiša, kjer je stoletja garal Pintarčkov rod! Dečko je smuknil pod streho in sedel na rob stare skrinje, ki je skrivala toliko dragocenosti. Kakor nekoč, ko je živel rajni oče in pripovedoval otrokom o pradedu Valentinu in Turkih, o svojem bratu Antonu in njegovi oporoki.

Tončka je Mica nekoč zasačila, ko je pravkar lezel s podstrehe. Zakričala je, da je bil pri klobasah, in mu vse žepe preiskala. »Kradem ne, pa če bi moral stradati kruha in vode,« se je branil. Še Janezu je bilo nerodno, ko se je spomnil, kako je on svoj čas hodil nad meso in ga je prav Tonček zasačil.

Miren prostorček se je zdel fantu za hišo ob ulnjaku, katerega so nekoč postavili oče, Janez in on. Tudi v mlinu se je mudil z veseljem. Kamni so ropotali, stope tolkle na proso. Le očeta bi moral ugledati, kako premetava polne vreče, pa bi mislil, da se je povrnilo življenje za pet, šest let nazaj.

Kadar ni imel nujnega opravila, se je – da je le našel v Stični kak opravke – zmuznil k sestri Ančki ali na Vir k Franci. A pri Franci je bilo tudi bolj žalostno, če je bil mož doma. Saj ni bil hudoben, Bog ne daj, in tudi s Tončkom se je znal lepo pomeniti. Le pijači se je vdajal. Franci niso pomagale nobene prošnje: sveto je obljubil, toda družčina ga je zopet speljala h kvartam in poliču. Vendar je Tonček rad posedel pred hišo ob sestri Nežiki, krog katere sta kobacala že dva Francina otroka. Dvojčica je postala prav tako resna kot on, le pri obujanju spominov sta se včasih nasmejala do solz. Kako se spremeniš v nekaj letih, šmenta! Kdo bi si mislil!

Polna vtisov se vračava na bolj trdno obalo. Sonce je še dovolj visoko, tako da si lahko ogledava še dolino Dragonje. Nekateri jo imenujejo tudi 'dolina zastalih mlinov', saj je bila v preteklosti ta dejavnost zelo razvita. Danes je dolina zapuščena. Njive zaraščajo travniki, vinograde nasledijo gozdovi, naselja so skoraj prazna in pomaknjena na vrhove slemen nad dolino. Nekoliko višje je struga Dragonje suha! Čeprav je letošnje poletje kar precej namočeno, se je reka izsušila. Že spomladi sem se klatil po teh krajih in občudoval številne slapiče na Dragonji in njenih pritokih. Upal sem, da bom lahko danes nadaljeval začeto, pa sem se uštel. Pragovi, prek katerih drugače teče voda in ustvarja številne majhne slapove, so tihi, tolmoni prazni. Morda pa tudi reka počiva na zasluženem oddihu...

Valvasorjeva karta Cerknjskega jezera, 1689. Valvasor je bil eden prvih raziskovalcev Krasa.

3. Cerknjsko jezero - Notranjska

Kratek oddih na obali je zadostoval, baterije so napolnjene. V Ljubljano se bova vrnila prek Notranjske, dežele medvedov in prostranih gozdov. Pokrajina je vsa zelena, redko poseljena in popotniku malo znana, razen Postojnske jame. Mogoče se je kdo povzpел na Snežnik (1796 m), našo najvišjo nealpsko goro ali obiskal Kočevski Rog, prizorišče povojnih pobojev. Včasih smo v teh krajih nabirali mah za jaslice, drugače Notranjske praktično ne poznam.

Ena izmed značilnosti Notranjske so tudi kraška polja, ki so v vrsti nanizana eno za drugim in ki v končni fazi

napajajo Ljubljano. Najvišje ležeče polje se imenuje Babno in se nahaja ob Hrvaški meji. Znano je po tem, da so na njem izmerili do sedaj najnižje temperature v Sloveniji, in sicer $-34,5^{\circ}\text{C}$. Na robu polja voda ponikne in se ponovno pojavi na površju na naslednjem kraškem polju. Tukaj se spet izgubi v preluknjano notranjost zemlje ter se ponovno pojavi na Cerknjskem polju. Vsa stvar se do Vrhnike, kjer izvira Ljubljana, še nekajkrat ponovi. Zato ima Ljubljana praktično kar sedem imen, na vsakem kraškem polju drugega, čeprav gre ves čas za isto reko!

Cerknjsko polje je največje izmed dinarskih kraških polj. Zaradi vododržnih kamnin se na njem občasno ustvari jezero. V osnovi je zadeva preprosta: ob deževju se velika količina vode steka na Cerknjsko polje. Mnogo več je priteče, kot jo lahko ponikne. Požiralniki in ponori se napolnijo z vodo, potok prestopi bregove in nastane jezero. Kakor hitro je dotok vode manjši od odtoka, začne gladina jezera upadati in pokaže se dno. Voda ostaja v jezeru običajno okoli pol leta, od pozne jeseni do pozne pomladi. Polno jezero je nad deset kilometrov dolgo in okoli pet široko in s tem največje slovensko nestalno jezero.

Višina jezerske gladine se nenehno spreminja, zato kaže Cerknjsko jezero ob vsakem obisku drugačno podobo. Šele več ogledov v različnih letnih časih razkrije posebnosti in čare izjemnega kraškega presihajočega

Zadnji ostanki Cerknjskega jezera

jezera. Zaradi nenavadne narave polja oziroma jezera so se temu primerno prilagodili tudi domačini. V preteklosti je bilo jezero proslavljeno kot redkost, kjer lahko domačini na istih zemljiščih poleti kosijo, žanjejo in pasejo, po ojezeritvi pa lovijo ribe, vodne ptice in se drsajo po ledu.

Cerkniško polje sva obiskala v začetku avgusta, kakšen teden po tem, ko je oteklo. Najprej se ustaviva v majhnem naselju na severnem robu jezera. Dolenje jezero je najboljše izhodišče za ogled okolice. V vasi imajo tudi zanimivo reliefno maketo Cerkniškega polja, ki se polni in prazni z vodo tako kot v naravi. Po tej izkušnji postane utrip polja – jezera nekoliko jasnejši. Pravi čas sva prišla. Ravno prejšnji teden so na robu vasi pogledali iz vode požiralniki. Steza še ni uhojena; najbrž sva ena izmed prvih obiskovalcev po povodnji. Med umazanim, blatnim rastlinjem si utirava pot proti požiralnikom. To so nekakšne kamnite luknje na dnu polja, v katere izginja voda. Obdane so z blatom, tako da se jim težko čisto približaš. Prav nič me ne mika, da bi padel v blato ali si umazal bele športne copate. Zadovoljim se z

opazovanjem z razdalje nekaj metrov. Kar težko verjamem, da lahko te luknje požrejo tolikšno količino vode! Nedaleč stran odkrijeva v manjši kotanji cel kup ribjih mladice. Zatekle so se vanjo pred usihajočo vodo. Ko se je tudi kotanja izsušila so žalostno poginile; sedaj

so hrana številnim pticam in drugim živalim. Nekaj sto metrov višje naletiva na mlako, ostanek mogočnega jezera. Bregovi so zaraščeni s trstičjem in drugim močvirskim rastlinjem. Med njim je tudi čudovita roža z vijoličastimi cvetovi, ciproš.

Z avtom se zapeljeva na drugi konec polja, do Jamskega zaliva. Jamski zato, ker so na njegovem

Požiralniki na Cerkniškem polju

robu številne jame v katere izginja voda. Podava se še v vas Otok, ki se nahaja na manjši vzpetini sredi polja. Ob visoki vodi je to največji slovenski jezerski otok. Na drugem koncu si ogledava še potok Stržen, glavno vodno žilo polja. Ujameva še čudovit sončni zahod in dan skleneva s preprosto večerjo v študentskem domu v Ljubljani.

križem AVSTRALSKE SLOVENIJE

Ivan Lapuh: Potok treh izvirov KNJIŽNA OCENA

Ko nas televizija in radio seznanjata samo z nemiri, vojnam in razvratnim življenjem, je v naši majhni avstralski Sloveniji prišla na svetlo knjiga našega slovenskega izseljenca, pisatelja, pesnika in aforista (pisatelja rekov) Ivana Lapuha. Avtor ji je dal preprosto, a zelo umestno ime Potok treh izvirov.

Ali naj ta naslov pomeni njegovo življenjsko pot, ko je bil rojen v izgnanstvu, doraščal doma ob Sotli in končno našel svoj dom med nami v Avstraliji. Ali je to mogoče trojna zvrst literarnega dela ali pa je to trojni izliv njegovega srca in duše – za mater, dom in bližnje, za njegov stari kraj, domovino Slovenijo.

Pisatelj v knjigi opisuje svoje življenje, trdo in včasih kruto, pa tako lepo kot ga kot mladostnik zajema. V tem vas bo, dragi bralci, spomnil na vašo mlada in brezskrbna leta. Znajde se na klancu pri Vrhniki, koder je hodil in čakal na mater naš Ivan Cankar in končno v Avstraliji, kjer že kmalu po priselitvi začne izlivati svoje srce v raznih revijah in krajših knjižnih delih. Tokrat pa imamo pred seboj knjižno delo, ki vam bo vsekakor drag spremljevalec, ko se boste pri branju poglobili v lepoto slovenskega jezika. Na najlepši način Lapuh opisuje svojo in našo življenjsko pot, pot slovenskega izseljenca na peti celini.

Ko sem pred časom dobil v roke tekst oziroma rokopis, sem se v to monumentalno delo tako zagrebel, da sem skoraj pozabil na čas. Z največjim veseljem sem napisal predgovor, ki naj bi bil nekakšna ocena in pogled v to blago, milozvočno in prijetno resnično literarno delo. Sezite po Potoku treh izvirov, prijetno vam bo in težko se boste ločili od branja, ki vas bo notranje potešilo, vas spomnilo na dni mladega srečnega življenja ter pokazalo, da so med nami ljudje, soizseljenci, ki z iskrico dobrega in lepega odkrivajo notranjost slovenske duše na tujem.

IVO LEBER, MELBOURNE, VIC.

Knjigi na pot

»Kot smo bili vsi nekako izruvani iz slovenske zemlje, kot je tale rožmarin izruvan danes zjutraj in mogoče prav te korenine, ki nas vežejo na nekaj lepega, nekaj kar smo doživeli v madosti. Mislim, da so nam prav te korenine dajale

moč, ko smo prihajali v Avstralijo - in mislim, da je tudi Ivan tako začel.«

To so bile uvodne besede Drage Gelta, ki je v roki držala izruvani rožmarin na predstavitvi moje knjige Potok treh izvirov, v nedeljo, 18. marca, v dvorani verskega in kulturnega središča v Kewju. Res, tako sem tudi sam zapustil domače kraje in se pridružil mnogim slovenskim izseljencem na peti celini. Nekaj najlepšega, kar je Bog podaril človeku, je spomin. Čeprav se v spominih vračamo nazaj, je v njih skrito mnogo več kot bežen sprehod po prehojeni poti. Tako sem svoje spomine, ki mi jih tujina ni mogla vzeti, izlil v en potok s tremi izviri.

Zahvalil bi se rad za finančno podporo Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije, Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu ter slovenskemu veleposlaništvu v Canberri. Hvala Jožetu Prešernu za vso delo in skrb pri tiskanju knjige. Iskrena hvala vsem, ki so mi pri knjigi pomagali: Dragi Gelta, Ljubici Postružin, Lidiji Lapuh in Ivo Leberju ter vsem, ki so sodelovali na predstavitvi. Pater Metod mi je v spomin kot simbol izročil dreveček

- bonsai in med drugim dejal: »Bonsai raste v omejenih, težkih okoliščinah in vendar prinaša lepe cvetove. Naj bo to izraz lepote, ki jo želite deliti z nami.« Hvala, pater Metod.

Zahvalujem se tudi vsem društvom širom Avstralije, verskim središčem in posameznikom, ki mi pomagajo pri prodaji knjig. In seveda hvala vam, slovenski rojaki, ki ste ali boste knjigo vzeli v roke z namenom, da mi prisluhnete.

IVAN LAPUH, MELBOURNE, VIC.

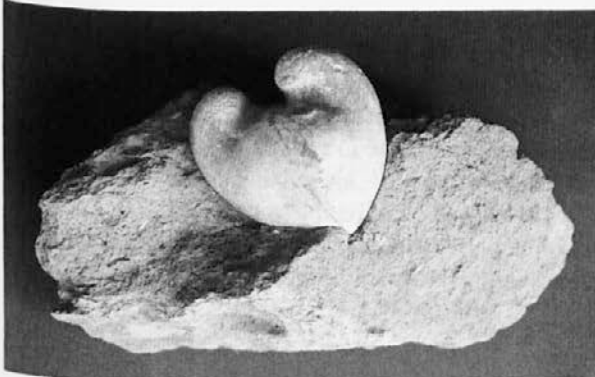
Računalniška grafika v geologiji

Gospod Uroš Herlec, predavatelj na oddelku za geologijo pri filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, je bil pred leti s svojo ženo, Andrejo Trtnik-Herlec, profesorico slovenščine in angleščine (lektorico slovenskih priročnikov Učimo se slovensko drugi in tretji del in Znaš slovensko?) na študijskem obisku v Avstraliji.

Ob obisku geološke fakultete univerze Monash sva se srečala in zanimal se je za moje delo z računalniki, kako za geologe pripravljam zemljevide, posterje, diapozitive in ilustracije ter računalniške predstavitve za predavanja. Zvedel je, da bom v Sloveniji na seminarju učiteljev slovenskega jezika in me prosil, če lahko pripravim tudi predavanje o mojem delu - Računalniška grafika v geologiji na univerzi Monash - tudi v Ljubljani.

Za predavanje so pripravili in uredili potrebne računalnike in programe, katere uporabljam pri svojem delu. Zanimali so se tudi za paleontološke ekspedicije, katerih se že nekaj let udeležujem in na katerih iščemo predvsem fosile dinosavrov. To so edinstveni avstralski dinosavri kot na primer *Qantassaurus* (imenovan po sponzorju - letalski družbi Qantas), *Leallyanosaura* (imenovan po Leallyn Rich, hčerki paleontologinje z univerze Monash), *Timmius* (po sinu iste paleontologinje) in seveda za *Ausktribosphenus nyktos*, 120 milijonov let starega sesalca, katerega čeljust smo našli pred dvema letoma. Moja računalniška rekonstrukcija je bila objavljena v melbournskem dnevniku *The Age*, v ameriški reviji *National Geographic*, v mednarodni strokovni reviji *Science* in avstralski reviji *Geo*.

Zbralo se je kar lepo število študentov geologije, mineralogije in drugih. Šele po predavanju sem po vprašanih spoznala, da so bili med njimi tudi profesorji geologije. (Dobro, da nisem o tem vedela prej, saj nisem geolog!) Bilo je veliko zanimanja med študenti in

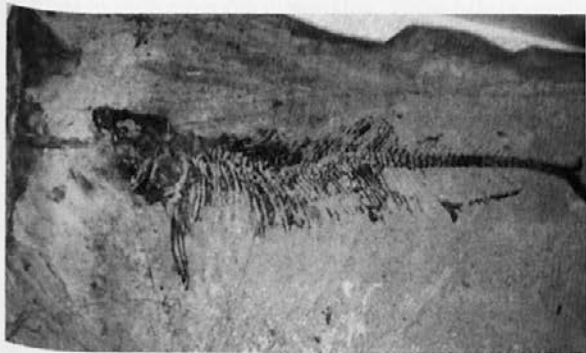
**Kameno jedro školjke, *Glossus humanus*
(miocen - 25 do 5 milj. let p.n.š.), Trbovlje**

profesorji in srečanje se je zaključilo s povabilom na Geološki zavod Republike Slovenije.

Dr. Tea Kolar-Jurkovšek in dr. Bogdan Jurkovšek, paleontologa, avtorja številnih raziskovalnih publikacij v Sloveniji in svetu, sta me povabila tudi na svoj dom, na ogled zbirke slovenskih fosilov, ki je priznana kot državna zbirka slovenskih fosilov Republike Slovenije. Izredno! Podarila sta mi veliko strokovnih dvojezičnih publikacij o geologiji Slovenije in predvsem slovenskih fosilih, ki bodo v korist

Dr. Tea Kolar-Jurkovšek in dr. Bogdan Jurkovšek ob svoji zbirki

**Fosilna riba, *Chirocentrites coronini*
(cenomanian - 80 do 65 let p.n.š.), Gabrovica**

predavateljem in študentom na univerzi Monash. Vsa družina se zelo zanima za umetnost in hiša je v duhu originalov slikarja Kristofa Zupeta. Bogato srečanje.

V službi so mi dovolili, da sem pripravila tri zgoščenke v imenu univerze Monash s primeri mojega dela (ti vsebujejo del raziskovanja posameznih profesorjev in brez njihovega dovoljenja se tega ne kaže, dokler ni predstavljeno v mednarodni publikaciji) in internetno stranjo za drugi letnik paleontologije te univerze, ki sem jo končevala tik pred študentskimi izpiti oktobra lani.

Internetna domača stran (več kot 1200 filov) predstavi vsa predavanja za semester paleontologije študija drugega letnika, potrebne informacije, diapozitive, reference, slikovni material, risbe, navodila, praktične vaje in povezave kot dodatek pa video filme in virtualno predavalnico.

Zadovoljni smo bili vsi in si obljubili, da si bomo dopisovali po internetu, saj so se mnogi geologi zanimali za sodelovanje na mednarodnih geoloških konferencah v Avstraliji.

**DRAGA GELT, FERN TREE GULLY,
VIC.**

Obisk Bernarde Fink

V torek, 13. marca, je v brisbanskem kulturnem centru imela zelo uspešen nastop naša mezosopranistka Bernarda Fink. Že teden prej so jo tukajšnji avstralski mediji zelo pohvalno predstavili, povsod kot Slovenko slovenskih staršev, čeprav je rojena v Argentini. Tudi sama je v intervjuju poudarjala svoj slovenski izvor. Prek tukajšnjih medijev smo tudi izvedeli o njenem nastopu v veliki koncertni dvorani modernega kompleksa Queensland Performing Arts. Nastopila je skupaj z avstralskim komornim orkestrom (Avstralian Chamber Orchestra), ki ga je londonski The Times v majski številki ocenil kot najboljšega na svetu.

Bernarda je prvi del programa začela in končala z vokalno izvedbo skladbe Antonia Vivaldija iz 18. stoletja, ki poziva verne kristjane naj se v veri v Jezusa bojujejo in zmagujejo. Tudi skladba J. S. Bacha Aria je poezija verskega značaja, ki jo je Bernarda odlično izvedla, saj je požela mogočen aplavz polne dvorane. Ker aplavza ni in ni bilo konec, se je morala Bernarda večkrat vrniti na oder, da so jo poslušalci spet in spet nagradili z burnim

ploskanjem in lepim šopom rož. Iz lično izdelanega programa je tudi razvidno, da je Bernarda nastopala v mnogih svetovno znanih dvoranah in operah ter pela skupaj s svetovno znanimi orkestri. Tudi njene CD zgoščenke so prejele že več mednarodnih nagrad in priznanj.

Po mojem mnenju je Berdarda ena najuspešnejših promoterjev Slovenije, ki so obiskali naš del Avstralije, ki komaj spoznava našo novo in nedoraslo Slovenijo.

MIRKO CUDERMAN, MT MEE, QLD

Poročilo arhiva verskega središča v Kewju

Kot že sami lahko vidite, to ni ravno mesečno poročilo. Oprostite. Preselila sem se v Canberro, kjer sem dobila službo pri carini. V tem lahko najdete razlog za mojo lenobo, ki je pa gospodu Jožetu Košoroku ne morem očitati. Je naš najzvestejši podpornik arhiva. Kadar koli mislim, da je nemogoče, da bi imel še kaj, me preseneti z novim paketom. Podaril je precej slik, osebne in iz slovenske skupnosti. Meni je najbolj pri srcu njegova slika z jezua Warragamba, kjer je v petdesetih letih delal z drugimi Slovenci. Tako da vidite, da arhiv slovenskega verskega središča ni le arhiv patrov in sester, temveč slovenskih delavcev, slovenskih mater, slovenskih družin, slovenskih klubov, slovenskih študentov, slovenskega radia... Je arhiv vseh Slovencev v Avstraliji.

Tako naj vas še enkrat povabim, da malo pogledate, če imate kakšne slike, pisma, ali slovenske časopise za naš arhiv. Morda vam je kdo umrl in ne veste, kam bi s stvarmi. Sprašujete se, koga to zanima? Saj otroci ne razumejo slovensko in se niti ne zanimajo, vse bodo vrgli v smeti. Morda ja, morda ne. Jaz se zanimam za prav takšne stvari za naš arhiv. Morda mislite, da ste čisto navadni ljudje, da vaše življenje ni kaj posebnega. Kot zgodovinarica vam lahko povem, da je ravno vaše življenje zanimivo.

Če nekaj podarite, ne pomeni, da bo vsakemu Slovincu na vpogled. Arhivi so za ljudi, ki raziskujejo. Seveda lahko naredite tudi tako, da nihče ne sme uporabiti vašega gradiva dvajset let. Lahko arhivu material tudi samo posodite, prefotokopirala ali presnela ga bom in vam originale vrnila. Prosim, razmišljajte malo.

Končno bi še enkrat prosila za slike patrov Bena Korbiča in Klavdija Okorna. Je 50. obletnica njunega prihoda v Avstralijo in rabimo slike za kroniko slovenskih frančiškanov v Avstraliji. Niti ENE slike nimamo od

patra Klavdija v Avstraliji!

Dosegljiva sem na novi telefonski številki:

02 6239 9428. Tudi moj e-mail naslov je nov: veronika.ferfolja@customs.gov.au Junija se bom spet preselila v Melbourne in vam dajem tudi naslov mojih staršev, ki vedno vedo, kje sem in mi pošljejo vse stvari: 30 Jacana Ave, Lower Templestowe, Vic. 3107. Drugače lahko telefonirate patru Metodu ali pa mu tudi izročite ali pošljete stvari. Vam želim vse dobro do drugič.

VERONIKA FERFOLJA, CANBERRA, ACT

Zlata poroka

Prelepa leta, ves spomin.
Veselja in skrbi, trpljenja.
Kot glas zvona cerkvenih lin,
oznanja, da je čas češčenja.

Skupnega življenja leta,
praznujemo ta dan veseli,
ko petdeset so paru šteta,
zelo so redki ti primeri.

Glasi se naj – še mnoga leta,
s kozarčkom zlate kapljice.
Povrhu, kar se nam obeta,
kot maj v cvetju šmarnice.

Bog Vaju varuj, vodi.
Še leta zdravja in moči.
Ni vse to, kar človek sodi,
plačilo samo Bog deli.

Obljube ponovno so sklenjene,
poroke zlate za vse dni.
Obema so besede vnete,
da do konca ljubimo se vsi.

Spesnil ob priložnosti zlate poroke sestri Marici in
svaku Frančku, brat

FRANCI BRESNIK, COOMA, NSW

Obvestilo

Spoštovani rojaki, iz Svetovnega slovenskega kongresa iz Ljubljane sem že nekajkrat prejela prošnjo, da zberemo naslove znanstvenikov, univerzitetnih predavateljev, zdravnikov... slovenskega rodu v Avstraliji. Pomagajte!

JOŽICA GERDEN, TAJNIŠTVO ASK & SNS VIC

Oglas

UPOKOJENI SLOVENEK ŽELIM SPOZNATI SLOVENKO STARO DO 55 LET Z DOBRIM IN ZDRAVIM SRCEM, KI BI MI LAHKO NUDILA ŠE NEKAJ LEPIH HARMONIČNIH LET SKUPNEGA ŽIVLJENJA. ZINTERESIRANA NAJ PROSIM PIŠE NA UREDNIŠTVO MISLI POD ŠIFRO 'ZAMUJENI VLAK' IN PRILOŽI SLIKO, KI BO VRNJENA.

Razglednica iz Lightning Ridgea

Tistim redkim Slovencem, ki še niso bili v Lightning Ridgu par besed o tem svetovno znanem turističnem kraju. Prijetna vasica v katero smo se naselili pred tridesetimi leti, je prehitro zrastle v mesto z deset tisoč prebivalci. Seveda vsi niso stalni. Včasih število naraste na petnajst tisoč in potem usahne do pet tisoč. Vse je odvisno od novo odkritih najdišč opalov.

Pred sto leti v Lightning Ridgu ni živel nihče, pred petdesetimi se je naselilo nekaj zgubljenih avanturistov, ki so slišali za barvaste kamenčke - opale, ki jih svet še ni poznal. Slovenci so bili tu že med prvimi rudarji. Rudarjenje se je resno začelo po letu 1960. Takrat so tu iskali nafto, zvrtili so luknjo in ven je pritekla vroča voda. Tako veliko ljudi pride sem, ker imamo vroče toplice; posebej Evropejci verjamejo v njihovo zdravilno moč.

Imamo sproščen in preprost način življenja. Ljudje delajo kadar hočejo in kolikor hočejo. Živijo v upanju, da bodo imeli srečo pri opalih in obogateli. Upanje je veliko vredno. Rudarji vedo, da sreča ne izbira po pameti, lepoti, bogastvu ali starosti.

V dobrih starih časih so ljudje tu živeli v kampih blizu svojega rudnika opalov. Ti kampi so bili iz pločevine, kamna in vseh mogočih materialov. Tla so bila iz zemlje, ki je sčasoma postala tako steptana, da se je svetila kot parket. Kuhalo se je zunaj na ognju. Mestni ljudje iz vsega sveta so hodili občudovat ta primitivni način življenja.

Polovica ljudi še vedno živi v kampih, drugi pa imajo, tako kot mi, dolgočasne mestne hiše s preprogami in klimatskimi napravami.

Pravijo, da so v Lightning Ridgu zastopane vse rase, vere in večina poklicev. Nihče nima točnih podatkov, ker se tu ni treba nikomur nikjer prijaviti. Ljudje pridejo, gredo in se spet vračajo. Dvainpetdeset narodnosti Lightning Ridgea je bilo dolgo vzor idealne večkulturne družbe.

V naši katoliški cerkvi se nas zbere okrog petdeset. Enkrat na mesec se katoliki srečamo na domovih za klepet

in igre. Ob zadnjem srečanju me je presenetilo, ko sem opazila, da okrog okrogle mize sedimo: Holanec, Finka, Filipinka, Hrvat, Bosanec, dve Slovenki, Ukrajinka, dva Avstralca in dva Aborigina. Vsak je prinesel krožnik domačih dobrot in pijačo. Pogovori so bili zanimivi in zabavni. Nihče si ne dela problemov z organiziranjem teh srečanj, vendar so se tako razvila mnoga nova prijateljstva. Osamljenim ali novim v mestu ta druženja nudijo nekaj domačnosti.

Nekaj let sem tu poučevala odrasle. Imela sem tečaje angleškega jezika, učila sem osnove računalništva in pismenosti, pomagala pri univerzitetnem študiju, pripravila kandidate za voznške izpite, za mature in tako dalje. Prevajala sem za naše ljudi in pisala uradna pisma.

Konec leta 1996 smo v Lightning Ridgu dobili prva dva slovenska grobova: Justi Poršek in Jože Koprivc. V zadnjih dveh letih so se jima pridružili še trije: Marjana Solomon, Lojze Kučan in Angelca Triler. Na žalost se srečujemo pri pogrebih vse pogosteje. Čez dvajset let bo v Avstraliji zelo malo Slovencev. Tisti, ki smo prišli v petdesetih in šestdesetih, bomo pomrli, naši otroci pa so postali Avstralci. Mogoče je tako prav, a včasih se z zavistjo in občudovanjem spomnim argentinskih Slovencev. Leta 1996 sem srečala skupino slovenskih učiteljev iz Argentine, vnuke povojnih slovenskih izseljencev, ki so bili prvič v Sloveniji. Občudovala sem njihovo skromnost, vljudnost, posebno pa ogromno znanje slovenskega jezika, zgodovine in kulture. Njihovi starši in stari starši so imeli načrt in prepričanje, da se bodo njihovi vnuki vrnili v svobodno Slovenijo.

Na našem pokopališču sem opazila še okoli 20 hrvaških grobov in dva srbska. Hrvati imajo v Avstraliji daljšo zgodovino kot Srbi. Računajo, da je tukaj okrog

Zahvala

Iskrena hvala za izreke sožalja, molitev rožnega venca, udeležbo pri pogrebni maši in pomoč ob izgubi dragega moža, očeta in starega očeta Cirila Škofica. Enako patroma Valerijanu in Filipu za bolniške obiske in somaševanje pri tako lepem cerkvenem obredu. Topla zahvala članicam cerkvenega pevskega zbora Figtree, predsedniku kluba Planica Ivanu Rudolfu, gospe Emi Mailow in vsem, ki so priskočili na pomoč v teh težkih urah.

Vsem Bog plačaj!

Hvaležna žena Mara in sinova

300.000 Hrvatov, 30.000 Slovencev in malo manj Srbov. Pravijo, da so v zadnjih petdesetih letih, ko so Srbi prodirali proti severu, Hrvati in Slovenci bežali po svetu. V zadnjih petih letih je v Lightning Ridge prišlo precej srbskih vojnih beguncev. Čudno, saj v Srbiji ni bilo vojne. Kako da je Avstralija sprejela srbske begunce, ko je vstop vanjo za druge skoraj nedosegljiv. Kakor koli že, trenutno je v Lightning Ridgu okrog 200 Hrvatov in čez sto Srbov.

Srbi gradijo srbsko pravoslavno cerkev in kulturno središče. Zveni zelo kulturno in pobožno. V trenutku ko je bratstvo in edinstvo propadlo, se je Balkan spet razdelil na pravoslavce, katolike in muslimane, čeprav večina ne hodi v nobeno cerkev. Policija je ujela več Srbov, ki so ponoči kradli v tujih rudnikih, zato so na slabem glasu. Nepošteno bi bilo kriviti vse Srbe, vsak narod ima dobre in slabe ljudi. V času bratstva in edinstva so srbske oblasti poslale v Slovenijo svoje generale in direktorje, da so vodili našo kulturo in ekonomijo. Berem, da so nekateri še vedno na vodilnih položajih. Sliši se, da so ob osamosvojitvi ti vplivni Srbi pomagali slovenskim politikom obdržati politično vodstvo. Pravijo celo, da jih je po osamosvojitvi to vodstvo nagradilo s slovenskim državljanstvom in pokojnino. Spoštovanje drugih narodnosti je nujno za dobre odnose. Priporočljivo je, da imamo prijateljske odnose s Srbijo in drugimi balkanskimi narodi, vendar si Slovenije z njimi ne bi smeli deliti. Mogoče bi v idealni družbi morali pozabiti na narodnostne razlike in verovanja, mogoče sta pestrost različnosti in strpnosti bolj pomembni kot narodna

čistost. Mogoče bi v idealni družbi bili medsebojni odnosi lepši. Na žalost pa idealna družba ne obstoja in ljudje nismo taki, kot bi se radi pokazali. Srbi so nam v Bosni pokazali, kako oni čistijo narodnosti, zato nas je rahlo strah, da bi tako čistili v Sloveniji.

Slovenci smo izredno strpni, strpnost in tarnanje so naše zgodovinske lastnosti. Prenašamo stvari, ki niso nikomur všeč in nikomur ne koristijo. Zato tarnamo. Če bodo Ljubljancani postali strpno brezbrizni, se bo ljubljansko prebivalstvo hitro razdrobilo na muslimane, pravoslavce in katolike. Star izrek pravi, da zlo zmaga, če dobri ljudje to dopustijo s svojo neaktivnostjo.

Slovenci radi prepustimo oblast oblastem. Čim se odpovemo političnemu delovanju, to delovanje prevzame nekdo drug za svoje namene. Tako dobimo oblast in zakone, ki smo si jih s svojo nebudnostjo zaslužili. Potem pa se tolažimo, da pametni odneha. Splošno srbsko načelo je, da ohranijo svojo identiteto kjerkoli so, in da bi takega, ki bi zatajil svoj jezik, bilo treba odstreliti. Slovenci seveda nismo takšni. Slovenska nataliteta pada, nataliteta manjšin po svetu pa raste. Tudi srbska. Manjšine v Sloveniji bodo podprli njihove matične države, verske skupnosti in mednarodni pritisk. Vedno močnejše bodo postajale.

Pravijo, da ima narod tako oblast, kot si jo zasluži. Veliko lažje je reči: bodo že tisti, ki so za to postavljeni. Toda vsi smo postavljeni, da se borimo za svoje interese. Vsi smo torej politiki.

CILKA ŽAGAR, LIGHTNING RIDGE, NSW

sv. ciril
in metod

MELBOURNE

p. Metod Ogorevc, OFM
SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission
Baraga House, 19 A'Beckett St.
Kew, Vic. 3101
Tel.: (03)9853 8118 in (03) 9853 7787
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
Dom počitka - Mother Romana Home
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 9853 1054 Fax: (03) 9855 0811

POGREBI

Glavni del prispevka tega meseca so trije pogrebi. Neprimerno za velikonočno številko revije? Morda pa ne. Včasih bi radi imeli samo veliko noč, pozabljamo pa na to, da se veliki teden začne že s cvetno nedeljo in

nadaljuje prek velikega četrtega, petka in sobote. Naš osebni veliki teden naj bi doživljali skupaj z Jezusovim. Domačim pokojnih izražamo iskreno sožalje, nam pa naj spregovorijo o najglobljih vprašanjih življenja.

DR. FRANC MIHELČIČ je umrl 9. 3. 2001 v Caritas Christi hospicu. Rojen je bil 29. 3. 1920 v Celju kot predzadni od sedmih otrok. Po osnovni šoli je šel najprej v Marijanišče v Ljubljani, potem pa na klasično gimnazijo. Z dvaindvajsetimi leti je postal eden najmlajših doktorjev prava v Sloveniji. Po vojni je zbežal v Vetrinje. Leta 1948 se je v Celovcu poročil z Gito, roj. Schübert (dve leti prej sta se spoznala v lagerju Kellerberg). Oba sta delala v Celovcu v IRO (International Refugee Organization). Leta 1949 se jima je rodil sin Mitja. Julija leta 1951 je šla družina z ladjo Castelbianco v Avstralijo. Iz Melbourne so šli takoj naprej v Sydney, kjer je Franc imel že vnaprej dogovorjeno službo pri IRI, čeprav samo do oktobra istega leta. Potem so se preselili v Melbourne, kjer so najprej živeli na Mt. Albert, potem v Prahranu in najdlje, 45 let, v Caulfieldu. Leta 1999 so se preselili v Hawthorn. V Melbourne je Franc dobil delo najprej na emigraciji v središču mesta na Elizabeth St. (devet let), potem je bil upravni direktor Sitmar Line (ladjedelnštvo) - dvanajst let. Potem je z intenzivnim študijem v pol leta naredil vse potrebne izpite za pravo (vsaj dvoletno delo) in bil od leta 1971 zaposlen pri Plotkin Solicitors. Ko je Plotkin umrl, je Franc kupil to odvetniško pisarno in jo potem vodil s partnerjem. Leta 1953 sta z Gito sprejela hči Stello Marijo, 1955 pa še Tončka.

Pokojni dr. Mihelčič je veliko pomagal posameznim Slovencem, marsikdaj je komu z odvetniškimi uslugami pomagal ne da bi mu zaračunal. Patru Baziliju je pomagal najprej z dovoljenji za vstop na ladje, ki so prihajale iz Evrope. Kasneje je urejal praktično vse odvetniške reči glede verskega središča: Baragov dom, cerkev, Slomškov dom za sestre, Dom matere Romane. Za versko središče je vse naredil prostovoljno, za 'boglonaj'. Upokojil se je leta 1992. Vse življenje je bil zdrav, rak, ki so ga potrdili šele 6. decembra lani, pa je končno pobral njegove moči. Poleg žene in otrok ga bo posebej pogrešalo pet vnukov: Michaelle, Lauren, David, Vitoria in Olivia. Rožni venec in pogrebna sv. maša je bila v župnijski cerkvi v Hawthornu, potem pa je bil upeljen. Ko to pišem, še ni znano, kje bo pokopan.

ELIZABETA ČAR, rojena Greisch, je umrla v Domu matere Romane 12. marca 2001. Rojena je bila 30. oktobra 1914 v Češki Ostrovi na Češkem kot najmlajša od osmih otrok. Tja se je njena družina umaknila, ker so starši menili, da bo zaradi prve svetovne vojne varnejše. Po vojni so se vrnili v Kočevje. Stara osemnajst let se je v Kočevju poročila z Ivanom Čarom iz Idrije. Iz Kočevja se je z možem preselila najprej na Koroško Belo, kasneje pa na Jesenice in med drugo svetovno vojno na Javornik. Mož Ivan je delal kot mesar, Elizabeta pa se je posvetila otrokom. Rodilo se jima je šest otrok: John, Pavla, Inge, Alojz, Elizabeta in Adolf. Decembra leta 1945 je na vrata prišla policija in družina je imela petnajst minut časa, da vse spakirajo in gredo z njimi. Najprej so jih spravili na Jesenice v Sokolski dom, potem pa so se napotili skozi predor v Karavankah, vendar so jih Angleži, ki so stražili na drugi strani, vrnili nazaj. Kasneje so jih hoteli spraviti v Italijo, vendar so bili prav tako zavrnjeni. Končno so jih spravili na vlak in v Ljubljano ter potem naprej v Maribor. Od tam so njih in nekatere druge ponoči strpali na tovornjak in jih odpeljali proti Avstriji. Naenkrat se je tovornjak ustavil in povedali so jim, da jim je zmanjkalo bencina in bodo morali peš nadaljevati pot proti Avstriji in čez mejo. Za slovo so jim spremljevalci dejali, naj gredo kamor hočejo, vendar če se bodo vrnili v Jugoslavijo, jih bodo postrelili kot zajce. Uvideli so, da so jih komunisti pretihotapili čez mejo. Približno štiri mesece je bila družina v kampu v Leibnitzu. Oče je dobil delo pri predoru med avstrijsko Štajersko in Gornjo Avstrijo in živeli so v baraki ob predoru. Tam so ostali eno leto, potem pa so se spet selili, ker je mož dobil delo v tovarni jekla. Septembra 1950 je družina iz pristanišča v Bremnu po petih tednih vožnje pripotovala z ladjo M.S. Nelly v Melbourne. Najprej so morali v kamp Bonegilla, od koder je bil oče po nekaj tednih poslan na delo v Sheparton, mama Elizabeta z otroci pa v Milduro, prav tako na obiranje sadja. V času dvoletne pogodbe, ko je moral oče delati, kamor ga je avstralska oblast poslala, je delal še v Garfieldu, kjer je obrezoval asparagus (pomagal mu je že sin John) in kasneje pri SEC (State Electricity Commission). Poleg tega dela se je oče sočasno zaposlil v tovarni limonade v Footscrayu. Prihranili so denar in si kupili kos zemlje in na njem postavili bungalov v St. Albansu, kjer so bili eni prvih naseljencev. Oče je tam delal za različne mesarje, mama Elizabeta prav tako. Sčasoma so že imeli svojo mesarijo. Iz bungalova je na isti parceli nastala zidana hiša. Oče je umrl že leta 1973, Elizabeta pa je v tej hiši živela vse do leta 1995, ko je prišla v Dom matere Romane. Poleg otrok Elizabeta zapušča šestnajst vnukov (dva pa sta umrla) in enajst pravnukov. Sin John, ki mi je povedal življenjepis njihove družine, še

posebej v zvezi z mamo, zaključuje: »To, da smo bili vrženi iz Jugoslavije, je bila najbrž najboljša stvar, ki se nam je kot družini zgodila.« Povedal je tudi, da so bili zelo srečni, da je mama lahko zadnja leta preživela v Domu matere Romane, kjer je bila odlično oskrbovana in posebno zadovoljni so, da je smela tam ostati tudi v zadnjem času, ko je bila že zelo bolna. Rožni venec je bil v naši cerkvi, pogrebna sv. maša pa v cerkvi Sacred Heart v St. Albansu. Pokopana je poleg moža na Keilorju.

FRANČIŠKA POTOČNIK, rojena Nastran, je umrla 18. marca 2001 v Royal Women's Hospital v Melbourne. Rojena je bila 11. 2. 1932 v Selcah pri Škofji Loki. Brat Jože in sestra Jožica živita v Sloveniji, ena sestra pa je umrla. Doma se je Frančiška zaposlila v trgovini. Leta 1952 je šla v Avstrijo, kjer je nekaj let delala na kmetiji, potem pa v raznih gostiščih. Triindvajsetega septembra 1957 je prišla v Avstralijo - v McLeod, Melbourne, kjer je živela pri Jožetu, poročenem bratu bodočega moža Marjana. Poročila sta se 20. septembra 1958. Rodila sta se jima hči Marianda in sin Robert. Družina si je zgradila hišo prav tako v McLeodu. Frančiška je nekaj časa delala v Repatriation Hospital, kasneje pa je opravljala pisarniška dela za moža, ki je delal kot pleskar. V najvišjem vzponu delovnega življenja sta imela zaposlenih dvajset delavcev. Frančiška je imela veliko željo po potovanju in družina je velik del Avstralije in sveta prepotovala skupaj. Pred tremi leti so se pojavili znaki bolezni, ki so se v septembru leta 1998 izjasnili kot rakovo obolenje. Ta je nazadnje izpil Franckine življenske moči. Rožni venec zanj in pogrebna sv. maša je bila iz naše cerkve, potem pa je bila upepeljena. Kje bo pokopana, zdaj ko to pišem, še ni znano. Polovico pepela bodo prepeljali v Slovenijo.

POTOK TREH IZVIROV je knjiga Ivana Lapuha, ki je bila predstavljena v naši dvorani v nedeljo, 18. marca. Več si lahko preberete na drugem mestu.

SLOMŠKOVA ŠOLA slovenskega dopolnilnega pouka za otroke je v novo šolsko leto odprla vrata zadnjo nedeljo v marcu. Teden kasneje je imel sestanek odbor staršev.

TEČAJ SLOVENŠČINE za odrasle bo potekal na prvo, drugo in tretjo nedeljo v mesecu po maši. O spremembah bodo tečajniki obveščeni.

Ivan Lapuh na predstavitvi svoje nove knjige

POSTNO ROMANJE smo imeli v soboto, 24. marca na romarski kraj Our Lady of the Ta Pinu pri Bacchus Marshu. Na griču so postavljene postaje križevega pota v naravni velikosti, na vrhu pa je cerkva, kapela, narejena po vzoru prvotne kapele kakršna je stala na Marijini božji poti na Malti, preden so zgradili veličastno cerkev. Okrepčilo 'iz romarske torbe' je sledil priložnostni ogled mesta, za presenečenje pa je poskrbela Ana Špacapan s prijatelji, ki je ves avtobus povabila na popoldanski čaj (beri gostijo).

VELIKONOČNI RAZPORED boste dobili z velikonočnim pismom. Želim vam blagoslovljene praznike in upam, da se kaj vidimo v Kewju (vsaj od daleč).

p. Metod

izpod TRIGLAVA

35-letnica prihoda sester

Letos na cvetno nedeljo bo minilo 35 let odkar sem v prvi skupini sester pripotovala v Avstralijo. Živo se še spominjam tega našega potovanja. Vem tudi, da smo zelo težko dobile vse potrebne dokumente. M. Romana in p. Bazilij sta izmenjala kar nekaj pisem in tako z zaupanjem v Božjo pomoč tudi uspela. V tej prvi skupini sester smo bile: m. Romana Toplak, s. Silvestra Ifko, s. Hilarija Šanc, s. Ema Pivk in s. Pavla Kaučič. Iz Slovenije smo se odpeljale z vlakom v Italijo. V Rimu smo preživele štiri dni in si lahko ogledale lepote večnega mesta. V Neaplju smo se vkrcale na ladjo Marconi in začelo se je dolgo potovanje po morju, ki je trajalo 24 dni. Ne bom pozabila, da osem dni nismo videle kopnega, samo morje in nebo. Zelo smo bile vesele, ko je ladja končno dosegla peto celino in smo lahko v Perthu za nekaj ur zapustile ladjo. Dr. Koce nas je prišel pozdravit na ladjo in nas potem z avtomobilom popeljal po mestu. To je bilo lepo doživetje. Nato smo še štiri dni potovala do Melbournea. Tam so nam rojaki že v pristanišču pripravili lep in prisrčen sprejem. Bile so narodne noše, recitacije, čestitke, cvetje. Nato so nas z avtomobili odpeljali v Kew, kjer je bilo na dvorišču Baragovega doma zbranih veliko ljudi, ki so čakali na sv. mašo. Bila je res nepozabna prva sv. maša pred lursko votlino na cvetno nedeljo, 3. aprila 1966, ki jo je daroval p. Bazilij. Spomnim se tudi lepega petja pevskega zbora, ki ga je takrat vodila gospa Iva Urbas. Po maši smo se v sprevodu podali proti Slomškovega domu, ki je bil pripravljen za nas. Kako smo bile presenečene, ko smo slovesno odklenile vhodna vrata in zagledale polno hišo ljudi. Najprej so nas pozdravili otroci Slomškove šole s svojo učiteljico Angelo Škofic in nam zapeli nekaj pesmi. Prijetno nas je presenetil ansambel Bled, ki ga je vodil gospod Ivan Petelin, ko so nam s svojo lepo pesmijo in glasbo izrazili prisrčno dobrodošlico. Nato je p. Bazilij blagoslovil prostore v hiši in sestre smo ga spremljale od sobe do sobe. Kar nismo se mogle načuditi vsemu temu. Nato smo se vsi zbrali v obednici, kjer nas je čakala bogato obložena miza in priložnost, da se z rojaki spoznamo in pogovorimo.

Nikomur se ni mudilo domov.

Veliki teden je potekal v čiščenju in pripravi na prve velikonočne praznike v Avstraliji. Sestre smo se uvajale v nove službe in naloge. Kar hitro je bilo treba prevzeti Slomškovo šolo, ker je učiteljica Anica Srnec, zelo priljubljena pri vseh, odpotovala v Evropo, da nadaljuje s študijem. S. Silvestra je prevzela vodstvo cerkvenega zbora. Nekaj mesecev po prihodu smo sprejele v varstvo prve otroke in število se je iz dneva v dan večalo. Tako se je začelo naše poslanstvo med slovenskimi rojaki na peti celini.

Ko se danes oziram nazaj, sem Bogu neizmerno hvaležna za vse. Vseh rojakov se rada spominjam, posebno še vseh tistih, s katerimi smo bile sestre bolj povezane. Vsem želim vesele in blagoslovljene velikonočne praznike.

S. PAVLA KAUCIČ, SLOVENIJA

Obvestila o tečajih slovenščine

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani tudi letos organizira vrsto tečajev slovenskega jezika v Ljubljani.

- 20. Poletna šola slovenskega jezika od 1. do 28. julija 2001.

- celoletna šola slovenskega jezika že poteka in se bo končala konec maja 2001

- popoldanski tečaji slovenskega jezika ob ponedeljkih in četrtek od 18.00 do 20.30 ure od 9. 4. do 25. 5. 2001.

Več informacij je na voljo na domači internetni strani: <http://www.ff.uni-lj.si/center-slo/index.html>; e-mail: center-slo@ff.uni-lj.si; telefon: +386 1 241 1320; faks: +386 1 425 7055. Naslov je: Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana, Slovenija.

Osmi Poletni tečaj slovenskega jezika na Slovenski obali HALO, TUKAJ SLOVENSKI MEDITERAN! bodo tokrat potekali v Izoli od 30. julija do 12. avgusta 2001 v organizaciji Znanstveno raziskovalnega središča

Republike Slovenije in Izobraževalnega centra Modra iz Kopra. Poletni tečaji so namenjeni vsem, ki bi se radi naučili slovenskega jezika ali svoje znanje slovenščine še izpopolnili, spoznali Slovenijo in njeno kulturo, hkrati pa preživeli dva prijetna poletna tedna na morju.

Naslov: ZRS Koper – Poletni tečaji prof. Vesna Gomezel Mikolič, Garibaldijska 18, 6000 Koper, Slovenija; tel. 386 5 612 6000; faks: 386 5 6271 321; Email: vesna.gomezel@zrs-kp.si; informativna stran: <http://www.zrs-kp.si>

Kdor želi podrobnejše informacije o tečaju, naj se oglasi v uredništvu Misli, kjer imamo brošuro s celotnim programom v slovenščini in angleščini.

Oglas

OGLAŠAM SE VAM S PREBOLDA V SAVINJSKI DOLINI. MORDA VAS ALI VAŠE DOMAČE IN PRIJATELJE POT ZANESE KDAJ V NAŠ KONEC, PA BI JIM BILE MOJE USLUGE DOBRODOŠLE. V KAMPU DOLINA IMAMO TUDI SOBE IN APARTMAJE. KAMP USPEŠNO DELUJE ŽE 36 LET, SOBE IN APARTMAJI SO SODOBNO OPREMLJENI IN VEDNO STE DOBRODOŠLI. MOBILE: 041 790590, E-MAIL: DOLINA@EMAIL.SI

V PRIČAKOVANJU, DA SE KDAJ VIDIMO, VAS PRISRČNO POZDRAVLJAM.

TOMAŽ VOZLIČ, SLOVENIJA

RAZVEDRILO

Dopolnjevanke

IVANKA ŽABKAR

1. K - * A -	delavec v kovačnici
2. - R * - A	vsak si je želi
3. K - * A -	pecivo
4. - R * - O	ne ravno
5. S - * O -	ptica ujeta
6. - R * - I	lene ribe v sladki vodi
7. T - * J -	dekliško ime
8. - L * - I	sedeži v cerkvi
9. O - * A -	pastir ovac

Vrsta z zvezdicami od vrha navzdol pove čas v letu.

Šale

GORENJSKE, DOLENJSKE, SLOVENSKE...

Preden Gorenjec praznuje rojstni dan, pokliče sorodnike ter pravi:

"Pridite vsi naenkrat, da se ne bodo panti na vratih preveč znucali!"

Kako Gorenjci kuhajo kavo?

Toliko časa kuhajo vodo, da se prismoji.

Kdaj gre Dolenjec trezen iz gostilne?

Takrat, ko ga časti Gorenjec.

Zakaj na Gorenjskem spravljajo pregorele žarnice?
Ker so za podnevi še dobre.

Zakaj so Gorenjske šale preproste?
Da jih lahko razumejo tudi Ljubljančani.

Kaj je martinček?
Krokodil, ki je bil v reji na Gorenjskem.

Zakaj so bili Dolenjci proti odcepitvi Slovenije od SFRJ? Ker bi bili potem oni za Slovence južni bratje.

Zakaj imajo gorenjska vrata dve linici?
Da se skozi zgornjo pogleda, kdo je prišel, skozi spodnjo pa, kaj je prinesel.

Kdaj so se Gorenjci naučili plavati?
Okoli leta 1300, takrat so začeli pobirati mostnino.

Zakaj imajo Dolenjke revmo?
Zato, ker spijo pri 'fajtnih' možeh.

Zakaj Slovenci toliko pijejo?
Radi so na tekočem.

Kakšen je gorenjski šnops?
0,5 čiste vode, pa močan kolega, ki te udari po hrbtu, da zapeče.

Kaj ti v gorenjski hiši ponudijo kot osvežitev?
Odrpta okna.

OGRIZEK SOLICITORS

MICK OGRIZEK, MA, LLB (HONS)
LEGAL PRACTITIONER

TELEPHONE: (03) 9748 3650 FAX: (03) 9748 3619
MOBILE: 0418 326170 EMAIL: MOG@NETSPACE.NET.AU

POSTAL ADDRESS:
P.O. BOX 175, WORLD TRADE CENTRE VIC 3005

GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

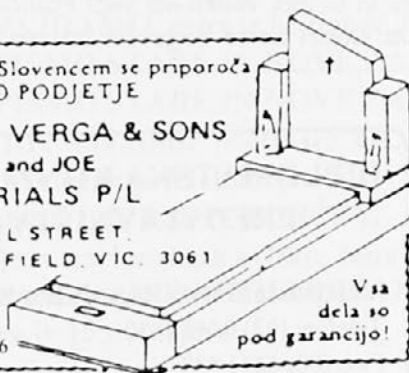
220 Burwood Rd, Burwood N S W. 2134
Phone: (02) 747 4028

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel: 359 1179
A H: 9470 4046

Vsa
dela so
pod garancijo!

PRODAJA IN NAKUP HIŠ

WALTER DODICH Mobile: 0413 262 655

IRENE DODICH Mobile: 0411 649 106

AGENTA ZA PRODAJO NEPREMIČNIN

HOCKING STUART Camberwell Office

693 Burke Road, Camberwell, Victoria 3124

Tel: 9882 4700

Fax: 9882 4766

Internet: www.hockingstuart.com.au

Email: camberwell@hockingstuart.com.au

TOBIN BROTHERS

a better way

Viktorskim Slovencem na uslugo v casu zalovanja

Head Office

NORTH MELBOURNE 189 BOUNDARY ROAD 9328 3999

BERWICK 9796 2866 NOBLE PARK 9558 4999

BRIGHTON 9596 2253 PAKENHAM (03) 5940 1277

CRANBOURNE (03) 5996 7211 RINGWOOD 9870 8011

DONCASTER 9840 1155 ST ALBANS 9364 0099

EAST BURWOOD 9886 1600 SUNSHINE 9364 8711

ESSENDON 9331 1800 WERRIBEE 9748 7900

FRANKSTON 9775 3022

GLENROY 9306 7211 Frances Tobin & Associates

MALVERN 9576 0433 EAST BURWOOD 9802 9888

MOORABBIN 9532 2211 BRIGHTON 9596 8144

Member AFDA TRIM

Are your dentures more
comfortable in a glass...? If so,
for a **free consultation** contact
STAN KRNEL
DENTAL TECHNICIAN
specialising in dentures
and mouthguards.

391 Canterbury Rd, Vermont
Tel: 9873 0888

Bi raje imeli umetno zobovje v
kozarcu...? Če ne, za **prvo
brezplačno posvetovanje**,
z zaupanjem pokličite:
STANKO KRNEL
ZOBNI TEHNIK
specialist za umetno zobovje
in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett St, Kew, Vic. 3101

Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
Ph: 03 9853 1054 Fax: 03 9855 0811

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajši čas nudi domače okolje ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Prijazne in tople sobe, domača hrana, vesela družba, popolna zdravniška nega in vsa oskrba so samo del tega kar boste našli v domu počitka, samo 20 metrov od slovenske cerkve v Kewju.

Pogoj za sprejem v dom je *Aged Care Assessment Document*, ki vam ga priskrbi vaš zdravnik.

Osnovna cena je 85% od avstralske starostne pokojnine in je v skladu z vsemi pravili in predpisi določenimi z zakonom tako imenovanega *Aged Care Act 1997*. Pogoj za sprejem v dom ni na osnovi posameznikovega premoženja, temveč na podlagi njegovega zdravstvenega stanja in potrebi po negi.

Ste že razmišljali o tem, kakšno bi bilo življenje v domu, poznate koga, ki bi po vašem mnenju potreboval njegove usluge ali pa ste samo radovedni in bi radi vedeli kaj več? Pokličite upravnico po telefonu in se dogovorite za primeren čas ogleda. Dobili boste odgovore na vsa vprašanja.

GLAS SLOVENIJE

Informativni mesečnik z angleško prilogo

"The voice of Slovenia"

P.O.Box 167 Winston Hills, NSW 2153

Telefon: (02) 9674 9599

SLOVENSKA TV 31 - Sydney

Vsak ponedeljek ob 18.00 uri

Domača stran na internetu:

STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV

glasslovenije.com.au

DIPLOMATSKA KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Telefon: (02) 6243 4830

Fax: (02) 6243 4827

Embassy of Republic of Slovenia, P.O. Box 284
 Civic Square, Canberra, ACT 2608

Generalni konzulat RS Sydney

Telefon: (02) 9517 1591

Fax: (02) 9519 8889

P.O. Box 188, Coogee, NSW 2034

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Telefon: (04) 567 0027

Fax: (04) 567 0024

P.O. Box 30247, Lower Hut, NZ ali

P.O. Box 5, Smithfield, NSW 2164

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

**Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.

Telephone: 9387 8488

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

NOVO! Draga Gelt: **ZNAŠ SLOVENSKO? DO YOU KNOW SLOVENIAN?** Tečaj slovenskega jezika za odrasle (Slovenian Language Course for Adults), cena \$20.- in **OSNOVNA SLOVNIČNA PRAVILA IN VAJE**, cena je prav tako \$20.

MODERNI ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v žepni izvedbi s trdimi platnicami. Cena je 80 dolarjev.

LUČ V ŽIVLJENJE - MOLITVENIK ZA STAREJŠE, primeren za vse, ki že slabše vidijo, saj so črke veliko večje kot običajno. Cena je 20 dolarjev.

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: **UČIMO SE SLOVENSKO - LET'S LEARN SLOVENIAN**, I., II. in III. del. Cena je \$15.- za posamezni del.

Slikanice za najmlajše, ki pripomorejo k učenju slovenščine:

THE CHILDREN BIBLE - cena je 20 dolarjev.

Ivan Kobal: **THE SNOWY - CRADLE OF NEW AUSTRALIA**, cena knjige s trdimi platnicami \$30, z mehкими platnicami \$20.

Jožko Šavli, Matej Bor, Ivan Tomažič: **VENETI, FIRST BUILDERS OF EUROPEAN COMMUNITY** - angleški prevod, trde platnice, 534 strani, 150 ilustracij; cena je \$45.

NOVO! **VENETI V EVROPI 2000**, tretji venetski zbornik, uredil in izdal Ivan Tomažič. Knjiga vsebuje znanstvene razprave, ki dopolnjujejo dosedanje raziskave in hkrati odpirajo nova obzorja pri ugotavljanju etnogeneze slovenskega naroda. 304 strani, trda vezava, cena \$25. Kot uvod k branju priporočamo knjigo **SLOVENCI - KDO SMO, OD KDAJ IN ODKOD IZVIRAMO**, cena te knjige je 35 dolarjev.

SVETO PISMO STARE IN NOVE ZAVEZE - cena je 50 dolarjev.

SVETO PISMO STARE IN NOVE ZAVEZE, žepna izdaja, cena je 45 dolarjev.

NOVO! Dr. Vladimir Vulikič: **GLASBENIK STANE HABL - VRHNIČAN V DOMŽALAH**, cena je 25 dolarjev.

Karel Mauser: **LJUDJE POD BIČEM** - povest, napeta ljubezenska zgodba v štirih knjigah žepne izdaje, v kartonskem ovitku, cena je 35 dolarjev.

NOVO! Ivan Lapuh: **POTOK TREH IZVIROV**, črtice, pesmi in aforizmi melbournskega rojaka, cena je 15 dolarjev.

Videokasete iz Baragove knjižnice

SLOVENSKI MLADINSKI KONCERTI V AVSTRALIJI 1975 - 1999, spominski video ob 25. slovenskem mladinskem koncertu, \$10.

PETINDVAJSETI SLOVENSKI MLADINSKI KONCERT V MELBOURNU, 1999 - \$25.

SLOVENIA IS... videokaseta o Sloveniji v angleščini, 25 dolarjev.

PAPEŽ JANEZ PAVEL V SLOVENIJI, obisk svetega očeta maja 1996. Cena \$25.-

TAM NA VRTNI GREDI (30 minut) - pojeta Tanja Meža in Maja Lesjak, na citrah Marjan Marinšek. Cena \$10.-

30-LETNICA SV. CIRILA IN METODA V KEWJU, videokaseta slavnosti, cena je 25 dolarjev.

KARAOKE - SLO HITI, I. del, cena je 25 dolarjev.

SIMONA WIESS - Največji uspehi, Mati. Cena 25 dolarjev.

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

STILL CELEBRATING THE NEW MILLENIUM

FOR ALL YOUR TRAVEL (hotels, car rentals, insurance...) around Australia, New Zealand, North and South America, Europe, Asia, Africa and also for MONTHLY GROUPS TO SLOVENIA, please contact us for dates and economical rates. Make an early reservation to avoid disappointment.

GROUPS FOR SLOVENIA
departing from ADELAIDE, BRISBANE, CANBERRA,
MELBOURNE and SYDNEY

We are now sole agents in Australia for the ABC Car Rental
Company in Slovenia

Please contact us for very economical rates.

Lic. No.
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 2001

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666